

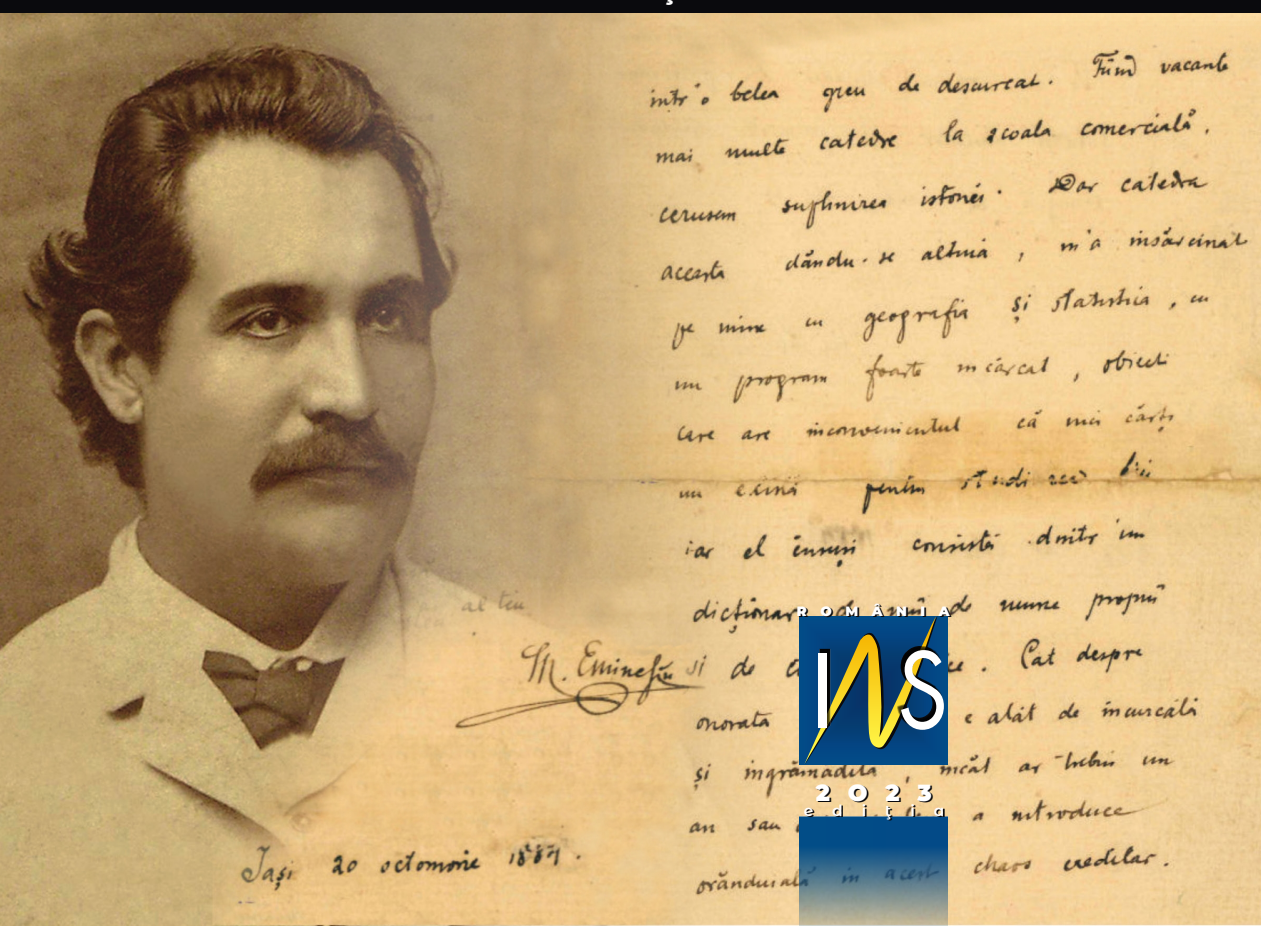
Tudorel ANDREI
Cristi ȘELARU
Vladimir ALEXANDRESCU

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ

Eminescu,

profesor de statistică

iași 20 octombrie 1884

Tudorel ANDREI
Cristi ȘELARU
Vladimir ALEXANDRESCU

Marin Sorescu:

*"Fiindcă toate astea trebuiau să
aibă un nume li s-a spus Eminescu"*

Eminescu, profesor de statistică

Mihai Eminescu

Editura Institutului Național de Statistică
BUCUREȘTI
- 2023 -

Autori:

Tudorel ANDREI

Cristi ȘELARU

Vladimir ALEXANDRESCU

Colectiv grafică, pre-press, print

Vitty-Cristian CHIRAN - coordonator

Laurențiu Cătălin MUNTEANU

Tehnoredactare:

Gabriela ZAGALCA

Coperta

Alexandru POPESCU

Exemplar de autor

ARGUMENT

Secolul al XIX-lea a adus în prim-planul gândirii economice europene un binom conceptual – dezvoltare și statistică – a cărui funcționalitate a fost pe deplin validată de viitoarele evoluții. Inclusiv în România, țara noastră nerămânând în afara fluxului istoric prin care s-a transformat lumea, așezând întregul proces al vieții sociale și economice pe temelia solidă a cunoașterii, a cunoașterii prin statistică.

Nu este, deci, o întâmplare că marile personalități dăruite lumii de pământul românesc au avut atingere, într-un fel sau altul, cu noua știință aplicată care cucerea lumea.

Statistica noastră oficială de astăzi datorează enorm acelor părinți fondatori care i-au adus la începuturile sale un loc de frunte, cu un plus de recunoaștere, de autoritate, de încredere între statisticile lumii.

Sub semnul acestei datorii de onoare, deschidem acum seria de publicații menită să readucă (în multe cazuri chiar să aducă, în premieră) contribuții, deseori inedite, ale acestor precursori de geniu, la consolidarea demersului statistic românesc în context internațional.

Începutul îl facem cu acest volum, "Eminescu – profesor de statistică", lucrare ce evocă, pe bază de documente, integrarea marelui poet în spațiul statistic național, nu doar prin utilizarea datelor și informațiilor statistice în bogata sa publicistică, ci și prin cunoașterea în profunzime a mecanismelor intime ale procesului statistic. Devansând, din acest ultim punct de vedere, profesioniștii ai statisticii, nu numai din țară, ci și din străinătate.

Firească, la finalul acestei pagini de deschidere, este mulțumirea cuvenită Arhivelor Naționale și Bibliotecii Academiei Române, cele două instituții simbol ale spiritalității românești. Fără contribuția lor, prin accesul pe care ni l-au facilitat la tezaurele de documente și publicații pe care le dețin, această carte n-ar fi fost posibilă.

O mulțumire cu totul deosebită adresăm domnului profesor universitar doctor inginer Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române, Directorul General al Bibliotecii Academiei, cel care, prin propriul exemplu, a fost pentru noi modelul de urmat în încercarea de a redescoperi lucruri inedite, frumoase și importante ale propriei noastre istorii, ale istoriei statisticii oficiale din România.

Autorii

INTRODUCERE

Puține sunt domeniile pe care Mihai Eminescu, **"românul absolut"**, să nu le fi atins. Epoca în care a trăit poetul a coincis cu creșterea și dezvoltarea statului modern român în aproape toate domeniile secolului XIX.

Nu este deloc de mirare că Mihai Eminescu a intrat și pe un teritoriu puțin explorat și aflat abia la debutul său în România, dar și în lume: **statistica**. Și nu puține sunt mențiunile statistice și folosirea statisticii în operele eminesciene, îndeosebi în activitatea sa de gazetar.

În anul 1859, când Țara Românească și Moldova înfăptuiau unirea, Eminescu împlinea 9 ani. În acea vreme, în ambele principate, pentru prima dată în același timp, a debutat un recensământ al populației, întâiul în istoria statisticii oficiale românești. În Moldova, Ion Ionescu de la Brad era cel care conducea și coordona activitatea de recensare, din poziția sa de prim șef al statisticii moldovenești. Fără îndoială, Gheorghe Eminovici și Raluca Jurașcu, părinții copilului Mihail, l-au declarat, alături de ceilalți frați ai săi, la recensământul care a început la 1 august 1859 și s-a terminat în prima parte a anului următor.

Recensământul din 1859 l-a găsit pe Mihai Eminescu la Cernăuți, unde studia, începând cu clasa a III-a, din 1858, la școala primară National Hauptschule (Școala primară ortodoxă orientală). Ca statistică, la finalul clasei a III-a, Eminescu era al cincisprezecelea dintre cei 72 de elevi. Tot aici termină și clasa a IV-a în anul școlar 1859/1860, fiind al cincilea din 82 de elevi.

Așadar, primul contact cu **statistica oficială românească** a avut loc încă din copilărie, când capul de familie, adică tatăl său, l-a declarat la primul recensământ din istoria României.

Prolifera operă a lui Eminescu face referiri directe, concrete, nenumărate la statistică, el folosind cifrele din publicațiile statistice pentru a-și demonstra și susține teoriile politice și economice. Ba mai mult, **Mihai Eminescu nu se sfiște să arate cât de importantă este statistica**, un domeniu aflat pe atunci într-o etapă de pionierat.

Desigur, pentru mulți ar putea fi apreciată ca fiind o întâmplare atenția pe care Eminescu a acordat-o statisticii. Dar, nu era deloc așa. El nu era un novice în materie de statistică. În anii pe care i-a petrecut studiind la Viena, **Mihai Eminescu a participat la cursurile unuia dintre cei mai mari statisticieni ai epocii**, austriacul Franz Xavier von Neumann Spallart (1837-1888), viitorul vicepreședinte al Institutului Internațional de Statistică (fondat la 24 iunie 1885) și șeful Partidului Liber-schimbist austriac! Cu siguranță putem presupune, fără a avea teama că am greși, că Eminescu și-a luat notițe și din domeniul interesant al statisticii, iar la revenirea în țară le-a folosit deplin în activitatea sa de jurnalist, în care temele politice se împleteau cu cele social-economice.

Dacă am vorbit despre primul "contact" al lui Eminescu cu statistica oficială românească, odată cu recensarea de la 1859, trebuie să punctăm și **"primul contact" al lui cu statistica moldovenească**, cu ocazia ultimei catagrafii realizate în Moldova, în 1851. Atunci, la fel ca și peste 8 ani, tatăl său, Gheorghe, avea să îl declare pe copilul de numai un an, Mihail, la ceea ce avea să fie **ultima catagrafie din Moldova** organizată conform Regulamentelor Organice. Noul domn, Grigore Ghica, a decis ca

să facă o nouă **catagrafie în 1851**, după cea din 1845, iar noua așezare a impozitelor să se facă de la 1 ianuarie 1852. Recensământul din 1851 reprezintă un progres vădit la care și-au adus contribuția oameni cunoscători ai problemelor de statistică, ca N. Șuțu și C. Negruzzi.

Statistica era un cuvânt interesant în epoca în care Eminescu și-a desfășurat activitatea sa multilaterală. Iar statistica va deveni unul dintre pilonii stabili pe care și-a construit argumentația articolelor sale economice.

”Dacă cifrele nu guvernă lumea, ele arată cel puțin cum este guvernată”,
scria Eminescu citând din Goethe.

Eminescu a fost la curent cu activitatea Oficiului Central de Statistică, a șefilor acestuia, precum și a publicațiilor Oficiului. Totodată, ca orice jurnalist, Eminescu cerceta și ce se publica în Monitorul Oficial, acolo unde apăreau adeseori texte legate de statistica oficială, lucru expus chiar de el, în mai multe articole.

În activitatea sa gazetărească, începută la Iași și continuată la București, Eminescu a demonstrat că noțiunile de statistică îi sunt familiare și prin consultarea publicațiilor scrise de prințul Nicolae Șuțu, primul care scrie o carte dedicată statisticii și unul dintre oamenii care aveau să joace un rol important în statistica românească.

Un episod extrem de interesant se desfășoară în a doua jumătate a anului 1884, un an zbuciumat și definitoriu pentru ceea ce va urma în viața genialului poet. După ce boala îl obligase să renunțe la activitatea prolifică de gazetar, Mihai Eminescu pleacă de la București și ajunge la Iași, nu înainte de a fi internat în străinătate. La Iași, o nouă ușă i se deschide: după ce i s-a refuzat acordarea catedrei de istorie universală la ”școala comercială”, în septembrie 1884, lui Eminescu i se acordă un post de **profesor suplinitor catedra de geografie și statistică**, ”cu un program foarte încărcat”. Însă cariera de **profesor de statistică** a fost mai scurtă decât se aștepta oricine, chiar și el. După numai două-trei săptămâni de la începutul anului școlar, Mihai Eminescu a suferit un accident teribil: fractură de maleolă. Avea să fie ieșirea din viața publică a lui Eminescu, care nu a mai revenit la catedră, în ciuda faptului că reușea, lună de lună, să se deplaseze pentru a-și încasa leafa, 215 lei lunar, așa cum reiese din statele de plată ale vremii.

Sfârșitul anului 1884, perioada cuprinsă între septembrie și decembrie, și prima jumătate a anului următor lipsesc în aproape toate volumele dedicate vieții lui Eminescu. Noi încercăm să o refacem, mai ales sub aspectul faptului că **Eminescu a fost profesor de statistică**.

Însă, până să ajungă să predea statistica, Eminescu a avut un an destul de greu. După ce s-a mutat la Iași, chiar în toamna lui 1884, i se oferise postul de subbibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași, la data de 24 septembrie, după plecarea lui A. Philippide. Este un arc peste timp, pentru că, în urmă cu un deceniu, în 1874, Eminescu fusese directorul aceleiași instituții. De altfel, cele două meserii, cea de subbibliotecar și de profesor, le va desfășura, cel puțin scriptic, în paralel.

Un alt arc, tot de 10 ani, este și revenirea la catedra de profesor a lui Eminescu. În anul școlar 1874-1875, poetul a predat doar un semestru, al doilea, la "Institutul Academic", un liceu nou înființat, de unde a plecat în luna mai, după o demonstrație a elevilor împotriva sa.

"Aici a fost profesor și marele poet Eminescu. A fost profesor de limba germană în semestrul al doilea al anului școlar 1874—75, în locul lui Samson Bodnărescu, numit director al Liceului Bașotă. Un episod din acest timp, povestit de cei ce mai trăesc și astăzi. În una din zilele lunii Mai 1875, câțiva elevi ai „Institutului Academic”, au propus să facă o demonstrație în contra lui Eminescu, simțindu-se nedreptățiți de notele ce le pusese la l. germana Eminescu. A doua zi, la ora de germană, conform înțelegerii avute, cei 37 elevi din clasă (secția I superioară), s’au retras cu toții în sala de gimnastică, unde s’au închis pe dinăuntru, așa că la intrarea sa în clasă, Eminescu o găsi goală. Nedumerit și surprins, se duse în cancelarie unde comunică cazul șefului pedagogilor Hurzui.

Când a sunat ora 9, elevii au părăsit sala de gimnastică și au reintrat în clasă. Aici își făcu intrarea directorul Melik, care întrebă de ce elevii nu au intrat în clasă la ora de l. germana. Elevii răspunseră că Eminescu se poartă cam brusc cu ei, punându-le în acelaș timp și note mai mici decât li se cuvenea, conchizând ca nu’l mai vor ca profesor.

Melik, cu calmul cel mai perfect, le-a răspuns: — Bravo, foarte frumos! Va să zică de aci înainte d-voastră vreți să dictați în școala și să impuneți profesorii, după alegerea și aprecierea dumneavoastră!

Și, cu tonul apoi grav, a replicat: — după cum v’ați făcut cheful de a nu asista în ora întâia la cursul de germană, tot astfel să mi’l faceți și pe al meu, de a nu vă coboră la dejun în refectoriu”.

Și într’adevăr, când a sunat de dejun, elevii au găsit farfuriile dela masă, întoarse pe dos. Afrontul li s’a părut mare de tot și atunci elevii au întors farfuriile pe față, au smuncit din mâna feciorilor farfuriile de mâncare pe care le duceau la celelalte mese și au mâncat. Directorul Melik apăru din nou, dispunând încetarea din acel moment a cursurilor secției I-a. Elevii s’au răsvrătit. Elevii secției III inferioară de liceu, printre cari C. Mille, cunoscutul fost ziarist și V. G. Morțun, au vroit să facă cauză comună. Consiliul profesoral a hotărât în prima zi excluderea lui V. Dimitriu, șeful clasei, astăzi profesor universitar la Cluj, C. Tatovici, Al. Stamati etc.

Mai târziu tuturor le-a părut rău de această răsvrătire, împotriva celui mai dulce și ilustru poet al neamului nostru. Eminescu s’a retras din profesorat și i-a urmat Palcu.” - Rudolf Șuțu, Iașii De Odinioară, Vol. II, 1928, p. 208-209.

Experiența lui Eminescu de profesor era, deja, în octombrie 1884, dublată de cea de gazetar, bibliotecar și revizor școlar, dincolo de cea de poet.

Anul școlar 1884-1885, care începea la 1 octombrie, îl prinde pe Mihai Eminescu profesor suplinitor la ceea ce se numea "Școala Publică de Comerțu din Iassi". Însă, conform documentelor de la **Arhivele Naționale**, Eminescu a ajuns cu totul întâmplător să predea statistica, știința atât de folosită în sutele de articole din gazetăria eminesciană.

Mihai Eminescu cere catedra de istorie universală la Școala Comercială din Iași

La data de 18 septembrie 1884, Mihai Eminescu înregistrează, la Registratura Ministerului Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, cererea prin care **solicită ministrului să i se încredințeze suplinirea postului de profesor la catedra de Istorie Universală** de la Școala Comercială din Iași, până la ocuparea ei prin concurs.

"Domnule Ministru,

Aflând că catedra de istoria universală de la școala de comerț din Iași este vacantă, vin prin aceasta a Vă ruga să binevoiți a-mi încredința suplinirea acestui post până la concurs.

*Primiți, Vă rog, Domnule Ministru, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.
M. Eminescu*

Domniei Sale, Domnului Ministru al Domeniilor"

se arată în actul datat 18 septembrie 1884.

Pe cerere, la data de 12 octombrie, există o **Notă** prin care se precizează să se treacă la dosar, deoarece, în urma concursului, la catedra solicitată de Eminescu a fost numit profesor, iar **poetului i s-a acordat suplinirea catedrei de Geografie și Statistică** de la aceeași școală.

Așadar, dorința lui Eminescu de a preda istoria nu s-a împlinit, în schimb i s-a oferit catedra de geografie și statistică, iar poetul o va accepta.

"La dosar

Deoarece la această catedră în urma concursului s-a numit Dl. B. I. Radu și Dlui Eminescu i s-a acordat suplinirea catedrei de Geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași

12 octobrie 84"

Iasi in 18 Septembrie 1884.

REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII COMERCIULUI
INDUSTRIEI SI DOMENIILOR
Nr. 182

150

DIVIZIUNEA
AGRICULTURII INDUSTRIEI SI COMERCIULUI
INREGISTRAT LA
1884 LUNA

No 4413
19 Sept

Domnule Ministru,

Având că catedra de istoria universală de la
Școala de comerț din Iași este vacantă, vin
prin aceasta a Vă ruga să binevoiți a-mi încredința
suplinirea acestui post până la concurs.

Primiți, Vă rog, Domnule Ministru, asigurarea
deosebitei mele considerațiuni.

La domos ar
de v. - ce la a catedr. cat. - in v. -
concursului si a catedr. de B. J. Rada. M. Imp. de
Iasi. - si a acordat suplinirea in conc. de
geografiei si Istoriei de la
Comercului din Iași. 12 Oct 84
Apl

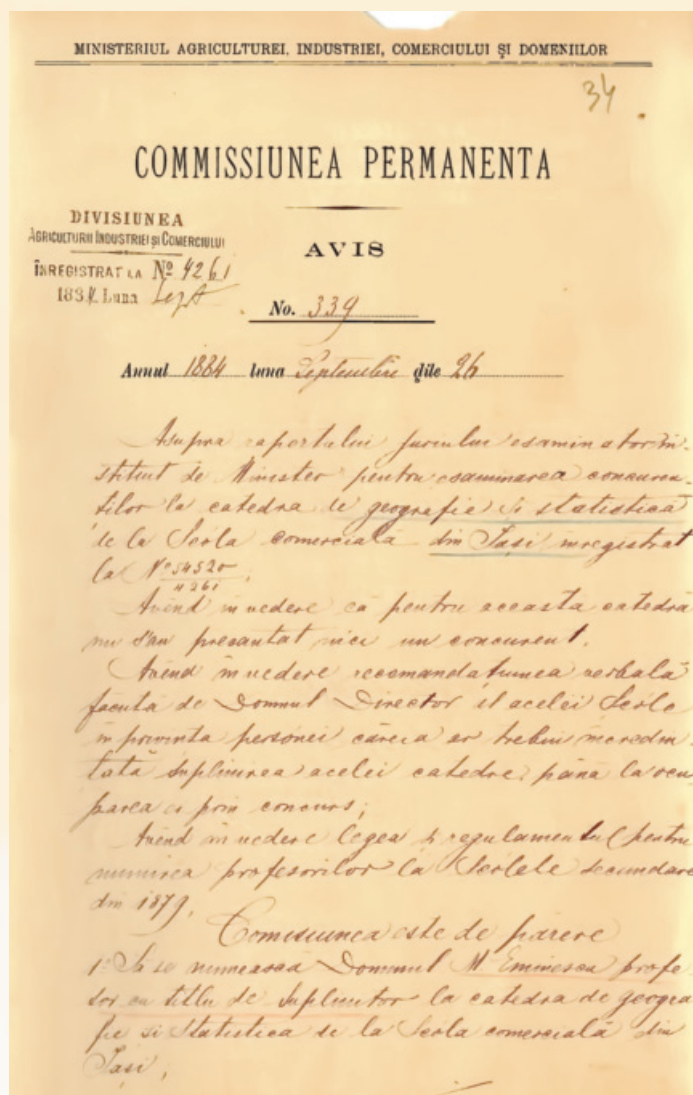
Domnule Sale

Domnului Ministru al Domeniilor.

Ministerul îl numește pe Mihai Eminescu profesor cu titlu de suplinitor la catedra de geografie și statistică

La 26 septembrie, "Commissiunea Permanentă" din "Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor" emite un "avis" către "Divisiunea Agriculturii, Industriei și Comerțului" din același minister, prin care, în urma raportului juriului examinator al concurenților la catedra de Geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași, deoarece nu s-a prezentat nici un concurent, **propune să fie numit Mihai Eminescu în postul de profesor cu titlul de suplinitor** și să se publice concurs pentru ziua de 23 iunie 1885. Toate acestea sunt făcute, așa cum spune documentul, la **recomandarea verbală a directorului școlii**.

"Asupra raportului juriului examinator instituit de Minister pentru examinarea concurenților la catedra de geografie și statistică de la Școala Comercială din Iași înregistrat la No. 54520/4261;

Având în vedere că pentru această catedră nu s-au prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandățiunea verbală făcută de Domnul Director al acelei Școle în privința persoanei căreia ar trebui încredințată suplinirea acelei catedre până la ocuparea ei prin concurs;

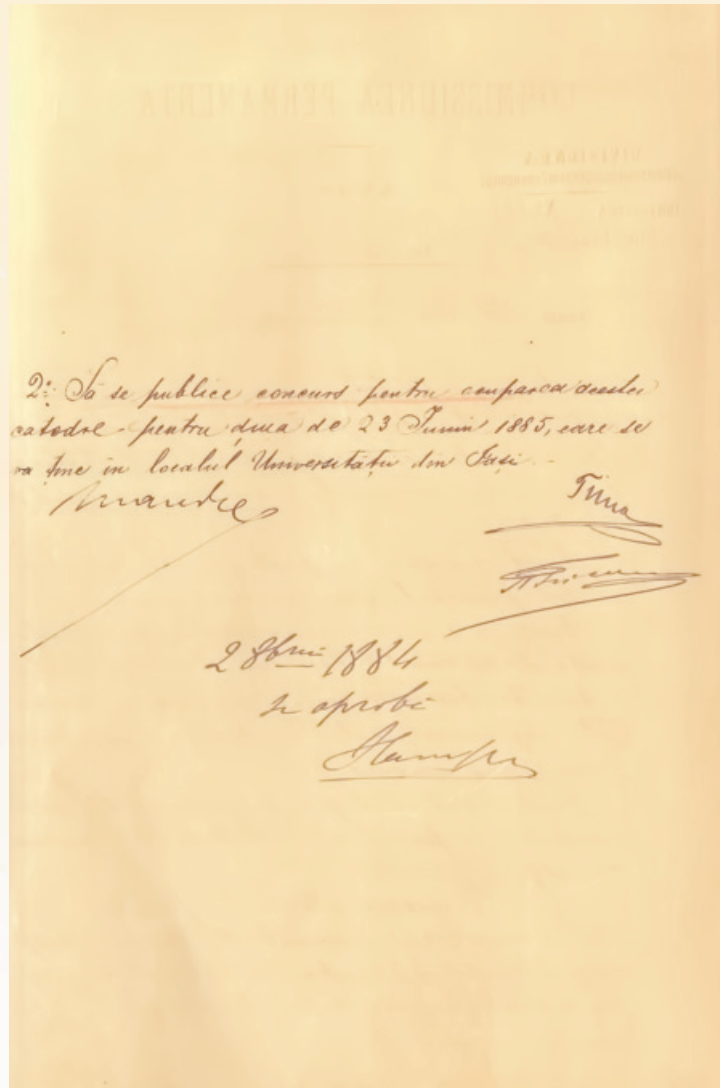
Având în vedere legea și regulamentul pentru numirea profesorilor la Școlele secundare, din 1879;

Comisiunea este de părere

1 Să se numească Domnul M. Eminescu profesor cu titlu de suplinitor la catedra de geografie și statistică de la Școla comercială din Iași

2 Să se publice concurs pentru ocuparea acestei catedre pentru ziua de 23 Iunie 1885, care se va ține la localul Universității din Iași.

Se aprobă”

Ministerul emite documentul prin care Mihai Eminescu este numit profesor de statistică

La data de 4 octombrie 1884, **ministrul secretar de stat** de la "Departamentul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor" emite decizia prin care îl **numește pe Mihai Eminescu profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică** de la Școala Comercială din Iași, cu data de 1 octombrie.

"Noi Ministru secretar de stat la Departamentul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor

Având în vedere că la concursul publicat a se ține la 10 Septembrie 1884, pentru ocuparea cu titlu provisoriu a catedrei de geografie și statistică de la Școala Comercială din Iassy nu s-a prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandarea verbală făcută de Dlu. Director al acelei școle;

Având în vedere avisul comisiei permanente cu No. 339 din 26 septembrie 1884;

Având în vedere art. 20 din legea pentru numirea profesorilor la gimnasia, Licee și Școli profesionale din 17 Martie 1879;

Decidem:

Art. I. Domnul M. Eminescu, se numesce profesor suplinitor la catedra de geografie și statistică de la școala comercială din Iassy pe ziua de 1 octobrie 1884 cu contribuțiunea prevăzută în buget.

Art. II. Se va publica concurs pentru ocuparea acestei catedre cu titlu provisoriu pentru ziua de 23 iunie 1885.

Art. III. Domnul Șef al Divisiunii Agriculturii, Industriei și Comerțului este însercinat cu executarea decisiunii de față.

Data în București la 4 octobrie 1884

Ministru"

4947
DIVISIUNEA
AGRICULTURII INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI
ÎNREGISTRAT LA Nr. 4768
1884 4 Octombrie

38
REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII, INDUSTRIEI ȘI
COMERCIULUI ȘI DOMENIILOR
Nr. 57750 1224 Oct 4

Noi Ministrul secretar de Stat la Departamentul Agriculturii, Industrii, Comerțului și Domeniilor.

Având în vedere că la concursul publicat a se ține la 10 Septembrie 1884, pentru ocuparea cu titlu provizoriu a catedrei de geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași, nu s-a prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandățiunea verbală făcută de D^{le} Director al acelei Școli;

Având în vedere avizul comisiunii permanente cu Nr. 339 din 26 Septembrie 1884;

Având în vedere art. 20 din legea pentru numirea profesorilor la gimnase, licee și școli profesionale din 17 Martie 1879;

Decidem:

Art. I. Domnul M. Eminescu, se numește profesor suplinitor la catedra de geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași, pe baza de 1 octombrie 1884 cu retribuțiunea prevăzută în buget.

Art. II. Se va publica concurs pentru ocuparea acestei catedre cu titlu provizoriu pentru ziua de 23 Iunie 1885.

Art. III. Domnul Șef al Divisiunii Agriculturii, Industrii și Comerțului este însărcinat cu executarea deciziunii de față.

Data în București la 4 Octombrie 1884.

Ministru *[Signature]*

26
Din Apr.

7. Nr. 4261

Decisune

F.º

1884 febr.

Nr. Ministrului etc

Având în vedere că la cona-
sul publicat a se ține pentru
~~școala~~ de 10 Septembrie 1884, pentru
ocuparea cu titlu provizoriu
a catedrei de geografie și sta-
tistică - de la Școala comercială
din Iași, nu s'a prezentat nici
un concurent;

Având în vedere recoman-
dățiunea verbală făcută de
Școala Director al acestei școli;

Având în vedere arisul comi-
sionar permanent în Nr. 339 din
26 Septembrie 1884;

Având în vedere art. 20 din
Legea pentru numirea professo-
rilor la gimnaziu, liceu și școli
profesionale din 17 Martie 1879;

Decidem:

Art. I Școala M. Eminescu, se nume-
sește profesor suplimentar
la catedra de geografie și sta-
tistică - de la Școala comercială
din Iași pe data de 1 Octombrie 1884

cu retribuție provizorie
în buget.

Art: II. Leva publică com-
muna pentru ocuparea acestor
cavitate cu titlu provizoriu
pentru ziua de 23 Iunie 1885.

Art: III. De la 1. Iul. 1885.
Iad. f. Com. este înscrisă
cu executarea deciziilor de fact.

Data în București la . . . 1889

Ministr

Mihai Eminescu primește înștiințarea de la minister

Peste numai două zile, la data de 6 octombrie 1884, **Mihai Eminescu primește o adresă** de la Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor prin care i se aduce la cunoștință că **a fost numit profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică** de la Școala Comercială din Iași, în urma recomandării făcute de directorul școlii, și că trebuie să depună jurământul.

"D. M. Eminescu

În urma recomandațiunii făcută de Dl. Director al Școlei Comerciale din Iași, (...) am onore a vă face cunoscut că în baza unei decizii No. 59983/84, Dvs. sunteți numit de la 1 octobrie 1884 profesor cu titlu suplinitor la catedra de Geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași până la ocuparea acestei catedre prin concurs.

Comunicându-vă cele ce preced, am onore a vă ruga ca să bine-voiți a depune cuvenitul jurământ înaintea Dlui. Director al acelei școle și apoi să intrați în exercițiul funcțiunii ce vi s-a încredințat."

4261
Dir. Apr.

J. A. 4768

D. N. Eninescu

L

38

A. 59983

7884 8^{ve} 6

En urma recomandarii facute de
Directorul al Școlii Comerciale din
Iasi, sub-scrisatul, avand si pe
Comisiunea permanenta, am avut
sa fac cunoscut ca in baza deciziei
siurului A. 59983/84, de sunteti na-
mit ^{pe 1 ian. din 1 octobr. 1884} profesor cu titlu suplinitiv la
catedra de Geografie si Hidrografia
la Școala Comerciala din Iasi
pina la ocuparea acestei catedre
prin concurs.

Comunicandu-va cel ce preced,
am mai avea ruga ca sa bine-voiti
sa ~~se conforme~~ ^{se conforme} depune ^{pevenit} fa-
rument incalzitor. D-ru Director al
acestei școli si apoi sa intrati in
exercitiul functiunii ce vi s-a in-
credintat.

Tr. B. etc.

Ministru

În aceeași zi în care Eminescu era înștiințat că trebuie **să depună jurământul** pentru a putea fi profesor, și directorul Școlii Comerciale din Iași primea o adresă de la Diviziunea Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, prin care i se comunică **numirea lui Mihai Eminescu ca profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică**, până la ocuparea ei prin concurs. Un lucru foarte important precizat în document este că **Eminescu trebuia să depună jurământul**.

"D. Director al Școlei Comerciale din Iași

Am onore a vă face cunoscut că în baza decisiunii ministeriale cu No. 59983/84, Dl. M. Eminescu este numit profesor cu titlu profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică de la Școla ce dirijați până la ocuparea acestei catedre prin concurs.

Comunicându-vă cele ce preced, am onore a vă ruga ca să bine-voiți a instala pe Dl. M. Eminescu în atribuțiunile funcțiunii ce i s-a încredințat, comunicându-i alăturatul ordin de numire și imedit ce va depune jurământul înaintea Dv. să înaintați Ministerului foia sa de jurământ."

Ar. 59983 D. Director al Școlii Comerciale
din Iași

Am onoare să vă fac cunoscut că
în baza Deciziei Ministerului

Ar. 59983/84, D. M. Ionescu,
este numit profesor cu titlu
suplinitor la catedra de geografie
& statistice de la Școala de Comerț
pînă la ocuparea acestei catedre
prin concurs.

Comunicându-vă cele ce preced,
am onoare să vă rugăm să bin-viți
a instala pe D. M. Ionescu
în atribuțiunile funcțiunii ce
i s'a încredințat, comunicându-i
celebratul ordin de numire, și
imediat să vă depune jurământul
înaintea D. S. înaintea M.
notarului făcând de jurament.

P. T. etc

Ministru

Tot pe 6 octombrie 1884, Diviziunea Agriculturii din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor transmite o adresă prin care comunică directorului Domeniilor (Secția Ordonanțe) **numirea lui Mihai Eminescu ca profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică** de la Școala Comercială din Iași, începând cu 1 octombrie 1884.

*"D. Director al Domeniilor
(Secția Ordonanțe)*

Am onore a vă face cunoscut că în baza decisiunii ministeriale cu No. 59993/84, Dl. M. Eminescu s-a numit profesor cu titlu suplinitor la catedra de Geografie și statistică de la școala comercială din Iași pe diua de 1 octobre 1884."

~~Ar. 59983~~ X. Directorul Școlii
1884 8bre 6. (Acti^o ordonant)

Am ord^ore a c^o face cunoscut
c^o în baza deciziunii ministeriale
cu Ar. 59983/84, S^o M. Ionescu,
s'om numit profesor cu titlu suppli-
ment^o la catedra de Geografie & Sta-
tistică la școala comercială din
Târgu Jiu de 1 Octobrie 1884.
~~subscribit~~ S^o M. Ionescu
Școala din

La data de 15 octombrie 1884, I.G. Stravolca, directorul Școlii Comerciale din Iași, emite un raport către Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor cu cinci foi de jurământ ale profesorilor suplinitori, care au intrat în exercițiul funcțiunii și care a fost înregistrat cu următoarea zi, adică la data de 16 octombrie.

Astfel, la primul număr scrie: „**Foea de jurământ a Dlui profesor suplinitor Mihai Eminescu**, numit cu ordinul D-voastre N° 59983 a.c.”.

Credem că I.G. Stravolca este aceeași persoană cu Ioan Stravolca, unul dintre cei mai renumiți profesori ieșeni din secolul al XIX, cu studii la Liege, cu doctorat în fizică și matematică și ajuns profesor la Universitatea din Iași, unde a predat cursul de Fizică medicală.

”Domnule Ministru

Am onorul a înainta D. voastre alăturat aci un No. de 5 foi de jurământ și anume:

1 Foea de jurământ a Dlui profesor suplinitor M. Eminescu numit cu ordinul D. voastre No. 59983 a.c.

2 Foea de jurământ a Dlui profesor suplinitor C. Vișinescu numit cu ordinul D. voastre No. 60921 a.c.

3 Foea de jurământ a Dlui profesor suplinitor Th. Buielin numit cu ordinul D. voastre No. 60921 a.c.

4 Foea de jurământ a Dlui profesor suplinitor I. Caraciovăanu numit cu ordinul D. voastre No. 60922 a.c.

5 Foea de jurământ a Dlui profesor (...) A. Averoff numit cu ordinul D. voastre No. 59983 a.c.

Înaintând acest foi de jurăminte, comunic că și acești Dni profesori au intrat în esercițiul funcțiunei încredințate prin arătatele ordine.

Bine-voiți vă rog Domnule Ministru a primi încredințarea preosebitei mele considerații.

Director,

I.G. Stravolca

Domniei Sale

Domnului Ministru agriculturii

București”

ROMANIA

DIRECTIUNEA
SCOALEI PUBLICE DE COMERCIUdin
IASI
No. 448DIVISIUNEA
AGRICULTURII INDUSTRIEI SI COMERCII
INREGISTRATA LA NO 5006
1884 16 Oct.

REGISTRUL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

INSTRUMENTAL

2574

Le înainta
Or. Domnului
17 febr. 1904
Domnului Ministru.

Am onorul a înainta D. voastră alăturat

- des. un A. de S. pe D. jurământ, și anume:
1. Foca D. jurământ a D. profesor-suplinitor: M. Irimescu numit în ordinul D. voastră N. 59983. a. c.
 2. Foca D. jurământ a D. profesor-suplinitor: C. Văduva numit în ordinul D. voastră N. 60921. a. c.
 3. Foca D. jurământ a D. profesor-suplinitor: M. Băcilă numit în ordinul D. voastră N. 60921. a. c.
 4. Foca D. jurământ a D. profesor-suplinitor: I. Caraculianu numit în ordinul D. voastră N. 60922. a. c.
 5. Foca D. jurământ a D. profesor-primar: A. Avoca numit în ordinul D. voastră N. 59983. a. c.

Înaintând aceste pe D. jurăminte, comune ea și acceptă D. profesor an înhat în exercitiul funcțiunii încredințate prin arstatile ordin.

Prin. v. v. v. rog Domnului Ministru a primi încredințarea prea onorabilă în considerații.

Director
I. G. Hrovescu

Secretar
I. G. Hrovescu

Domnului-Sale

Domnului Ministru agriculturii și

Scrierilor

Jurământul lui Mihai Eminescu

Jurământul profesorului depus de Mihai Eminescu a fost în conformitate cu legea țării pentru numirea profesorilor la gimnazii, licee și școli profesionale aflată în vigoare din 17 martie 1879 și a fost, așa cum putem deduce din documentele vremii, depus cel târziu la data de 15 octombrie.

"Juramentu

Juru în numele lui Dumnezeu și declar pe onoare și conștiința mea.

Credinței Majestății Sale Carol I Regele României și Constituțiunei țerei mele.

De a împlini cu sântenie datoriile ce-mi impune funcțiunea mea

De a aplica legile și de a mă conforma legelor întru tote și pentru toți.

Fara ura, fara pasiune, fara favore, fara considerațiunea de persona, fara nici un interesu directu sau indirectu.

Așia să mi ajute Dumnezeu.

Mihai Eminescu"

Juramentul.

Jurăm în numele lui Dumnezeu să declaram
azvior și conștiința mea.
Credința Majestății Sale Carol I Regele Ro-
manilor și Constituțiunile țării mele.
Să aș implini cu sântenie datorieile ce mi s'au
încredințat funcțiunii mele
Să aplic legile și să aș une conforme legilor
întru tot și pentru tot.
Fără ură, fără rădime, fără favoare, fără
considerațiune de persoane, fără nici un
interes direct sau indirect.
Asis la ini ajute Dumnezeu.

M. Eminescu

Acest jurament s'a făcut în prezența
subscripților:
Gheorghe D. Gheorghe

Primarii
Universității de Laș.
chetați în anul 1880-81. pot
acești jurament și prestat în aula universi-
tății Laș.
Rectoru universității

La 18 octombrie 1884, este emisă nota Diviziei Agriculturii din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, prin care se înaintează directorului Domeniilor (Secția Ordonanțe) din același minister foile de jurământ pe care l-au depus de Mihai Eminescu și alți patru profesori de la Școala Comercială din Iași.

"Dlui Director al Domeniilor

(Sect. Ord.)

Am onore a vă înainta cu acesta foile de jurământ depuse de Dnii M. Eminescu, C. Vișinescu, Th. Buielin, I. Caraciovianu, A. Averoff despre cari tratează notele (...) No. 59983 din 6 octobrie, 60921 din 9 oct., 60922 din 10 octobrie și 59938 din 5 octobrie curent."

Minis Agricult.

(Leet. ord.) *WAS*

N° 63293

1884 octobru 18

Am onice a ni invinta cu aresta, foibe
de juramant depus de Dⁿⁱ H. Irimescu, C. Vici,
Mera, Th. Buiacu, I. Lonescu-veanu si A. Avocaf
despre cari fuziga nistile noastre cu N° 59983 din
6 ~~septembrie~~, 60921 din ~~9~~ ~~octobru~~ 60922 din 10 ~~septembrie~~
si 59938 din 5 octobru cunoscut.

Pr

Sol

S.

25/84

WAS

Data de 20 octombrie 1884 este o altă dată importantă pentru profesorul suplinitor de statistică Mihai Eminescu. În acea zi, profesorul **Eminescu îi scrie bunului său prieten Alexandru Chibici-Râvneanu**, nimeni altul decât cel care l-a sprijinit și însoțit pe Eminescu inclusiv în spital, la Viena, în 1883, iar apoi în călătoria din Italia, în 1884, la Florența.

Povestea de viață a bucovineanului Alexandru Chibici, care și-a spus apoi Râvneanu, în amintirea satului natal de lângă Cernăuți, este una extrem de interesantă.

Alexandru Chibici a venit din Bucovina în România pentru a lupta în Războiul de Independență, în 1877, și s-a stabilit la Huși, în 1878, după demobilizare. Acolo nu rămâne prea mult, iar în vara anului următor, în 1879, se mută la București și intră definitiv în avocatură: „Chibici-Râvneanu, avocat și impiegat la Direcția Căilor Ferate”

„Subsemnatul Alexandru Chibici, domiciliat în Huși, județul Fălciu, aduc la cunoștință publică, că, spre a evita orice confuzie cu alte persoane, care poartă același nume, de azi, înainte, voi mai adăoga, pe lângă numele ce l-am purtat acum, și numele „Rêvneanu”, nume format după locul nașterii mele; deci voi semna: / Alexandru Chibici Rêvneanu” (Monitorul Oficial al României, No. 126, marți 5/17 iunie 1879, p. 3070 și 19/31 mai 1879).

Subsemnatul Alexandru Chibici, domiciliat în Huși, județul Fălciu, aduc la cunoștința publică, că, spre a evita orî-ce confușiune cu alte persoane cari poartă același nume, de aî' înainte voiî mai adăo-

ga pe lîngă numele ce 'l-am purtat pîn: acum și numele „Rêvneanu”, nume fôr naă după locul nasterii mele; decî voiî semnat

Alexandru Chibici Rêvneanu.

Mihai Eminescu îi scrie bunului său prieten Chibici despre cum a ajuns profesor de statistică

La 20 octombrie, Eminescu îi scrie lui Chibici și i se plânge de starea de sănătate extrem de precară, dar și de faptul că **a ajuns să predea statistică**, deși ar fi vrut catedra de istorie.

Din ceea ce spune Eminescu, nu doar starea de sănătate, și anume durerile de cap, frigurile și durerile de picioare, îi puneau probleme. Poetul locuia "într-o hulubărie puțin recomandabilă din orice punct de vedere" nu pentru că în Iași nu ar fi fost stabilimente care să ofere condiții decente, ci pentru că starea sa financiară era la fel de precară ca sănătatea.

Eminescu este îngrijorat de ceea ce urma să vină peste el, în pragul iernii. Totodată, el descrie situația profesională în care se afla: "Am mai încăput — fără voie — într-o belea greu de descurcat".

După ce explică faptul că a ratat preluarea unei catedre de istorie, unde ar fi primit, totuși, același salariu ca la catedra de geografie și statistică, poetul punctează lipsurile din sistemul de învățământ: "(...) obiect care are inconvenientul că nici cărți nu există pentru studiarea lui, iar el însuși consistă dintr-un dicționar de mii de nume proprii și de cifre statistice."

"Beleaua" în care Eminescu spune că a "încăput" provine, desigur, nu din cauza salarizării, care, cum spuneam, era aceeași la toate materiile, ci din pricina lipsei materialului didactic și a atracției din partea elevilor. Așa cum am văzut în activitatea sa gazetărească, **Eminescu avea cunoștințe temeinice de statistică**, ba asistase și la cursuri în străinătate, astfel că predarea statisticii nu avea cum să îi pună probleme didactice și pedagogice. Un alt inconvenient ar fi programul "foarte încărcat", semn că norma didactică pe care o primise era una consistentă și deloc pe placul poetului.

Totodată, Mihai Eminescu deplânge și starea în care se afla biblioteca școlii în care predă și pe care, pentru că avea ochiul format, el fiind de multe ori bibliotecar, iar în acel moment era și subbibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași, ar fi vrut să o reorganizeze.

"Dragă Chibici,

De vreme ce rezidez la otel România (vechiul han al lui Petrea Bacalu), într-o hulubărie puțin recomandabilă din orice punct de vedere, e lesne de-nțeles că nu am unde pune lucrurile mele, măcar ar fi foarte bine, dac-ai păstra tu încă câtva timp așa numita mea ladă deși presupun că acest lucru nu e tocmai plăcut.

Sănătatea mea scârție într-una, ca o moară de mult stricată, ba poate ireparabilă. Săptămâna aceasta am avut friguri și dureri de cap; cât despre picioare — ele sînt într-o stare așa de plîns, precum erau în București. O tristă iarnă mă așteaptă și o tristă viață. Te rog dar să iei tu lada de la Simțion, dacă nu mai e cu puțință să stea acolo, până ce starea mea se va-ndrepta, dacă e cu puțință să se-ndrepte vr-o dată.

Am mai încăput — fără voie — într-o belea greu de descurcat. Fiind vacante mai multe catedre la școala comercială, cerusem suplinirea istoriei. Dar catedra aceasta dându-se altuia, m-a însărcinat pe mine cu geografia și statistica, cu un program foarte încărcat, obiect care are inconvenientul că nici cărți nu există pentru studiarea lui, iar el însuși consistă dintr-un dicționar de mii de nume proprii și de cifre statistice. Cât despre onorata bibliotecă, e atât de încurcată și îngrămădită, măcar ar trebui un an sau doi pentru a introduce orânduială în acest chaos ereditar.

Te rog spune salutări din parte-mi tuturor amicilor și primește călduroase strângeri de mână de la al tău

M. Eminescu

Iași, 20 octombrie 1884"

555/38

Dragă Chibici,

De vreme ce rezidez la otel
România (vechiul han al lui Petre
Bacalu), într-o hălușărie puțin
recomandabilă din orice punct de
vedere e lesne de 'nteles că
nu am unde pune lucrurile mele,
incât ar fi foarte bine, dac' ai
părta în încă câtva timp
aga numita mea ladă deși presupun
că acest lucru nu e tocmai plăcut.
Sănătatea mea scirpă într'una,
ca o mână de năut stricată,

la poate ireparabilă. Săptămâna
aceasta am avut friguri și
dureri de cap ; cât despre
picioare - ele sunt într-o
stare așa de plină , precum
erau în București . O tristă
iarnă mă așteaptă și o furtivă
viață . Te rog dar să iei
tu lada de la Simțion , dacă
un mai e cu puțință să stea
acolo , până ce starea mea
se va îndrepta , dacă e cu puțință
să se îndrepte vreodată .

Am mai încăput - fără voie -

2

intr-o belea greu de descurcat. Fînd vacante
mai multe catedre la școala comercială,
cerusem suplînirea istoriei. Dar catedra
aceasta dăndu-se altuia, m'a însărcinat
pe mine cu geografia și statistica, cu
un program foarte încărcat, obiect
care are inconvenientul că mi-a cărat
un cămin pentru studiul său și
iar el însuși consista dintr'un
dicționar de mi de nume proprii
și de cifre statistice. Cât despre
onorata bibliotecă, e atât de măscăli
și îngrămădită, încât ar trebui un
an sau doi pentru a introduce
ordinea în acest chaos creditar.

Te rog spune salutări din parte-mi
tuturor amicilor și primești călduroase
strângeri de mână de la

al tău

M. Eminescu

Iasi 20 octombrie 1887.

Biblioteca Nationala - Iasi
DOCUMENTE
Pach. 555 No. 38

Nu trec decât câteva zile de la scrisoarea către Chibici că **pe Eminescu îl lovește o altă nenorocire**. Una care îl scoate definitiv din circuitul funcțional. Așa cum urmează să vedem, într-o împrejurare încă neelucidată, **Eminescu își fracturează piciorul**, ceea ce îl pune în imposibilitatea de a mai putea merge să predea. De altfel, el îi se plânsese prietenului său că are probleme la picioare, iar din această pricină este foarte probabil să fi căzut și să își rupă oasele piciorului.

Iată ce scenarii oferă George Călinescu pentru a ilustra modul în care, pe la sfârșitul lui octombrie 1884, așa cum indică documentele publicate în acest volum, Eminescu își rupea piciorul într-un teribil incident:

”Împrejurarea de a coborî zilnic pe o scară ca de coteț și cu un picior govălelnic făcu ca, într-o bună zi — după versiunea cea mai veridică de crezare, pe vreme de iarnă — Eminescu să alunece pe ghețuș și să-și fractureze piciorul. L-au dus la Spitalul Sf. Spiridon, unde a stat câteva săptămâni, vizitat des de prieteni, de Pompiliu, Hurlă și Humpel îndeosebi, și jucând șah (08). Este posibil ca această întâmplare să fi fost în noiembrie 1884, când I. Caragiani raportează că poetul era internat la Sf. Spiridon, unda ar fi trebuit să stea până la Anul Nou. Cu un șuier a pagubă popular își exprimă neîncrederea în vindecarea sa: “Hei, hei, nu mai calcă iarbă verde piciorul lui Eminescu”, dar în genere era resemnat, liniștit până la umor, de un umor care prevestea o nouă abandonare în voia spumelor demenței. Când a ieșit de acolo, a fost dus de prieteni într-o nouă locuință, plătită din contribuțiile lor, o odăiță la etajul al III-lea din casele Lepădatu de pe str. Lăpușneanu, simplă ca toate celelalte prin care își purtase osânda [77]. Se mai vorbește iarăși de o mansardă a caselor Iby-Succesori (48), unde avea ca vecină pe o bătrână pianistă engleză, ce făcea să răsună podul de ruladele ei sentimentale (159).” - George Călinescu, *Viața lui Mihai Eminescu*, pagina 315.

O altă variantă este că **Eminescu ar fi căzut pe niște scări la banchetul anual al Junimii**, care a avut loc la data de 25 octombrie și la care poetul a participat.

Astfel, după probabil doar două sau trei săptămâni de predare a statisticii, cariera de profesor la catedră a lui Mihai Eminescu la Școala Comercială din Iași se încheia. Însă, el va rămâne pe statul de plată, iar documentele ne oferă noi detalii interesante.

Totuși, trebuie punctat și că documentele de la Arhivele Naționale îl contrazic pe Călinescu. **Eminescu nu a stat internat doar câteva săptămâni**, până la Anul Nou, cum este invocată afirmația lui I. Caragiani, ci mult mai mult. Astfel, directorul Școlii Comerciale, cel care insistase ca Eminescu să fie profesor acolo, **l-a vizitat la data de 25 ianuarie 1885, în spital**, adică la mai bine de 3 luni de la accident.

La 30 octombrie 1884, de pe patul de spital, Eminescu îi solicită ministrului „Domeniilor, Comerțului, Agriculturii și Industriei” un concediu de două luni, fiind bolnav, după cum dovedește certificatul medical, care este datat 12 noiembrie 1884.

Mihai Eminescu solicită concediu medical

"Domnule Ministru,

Subsemnatul fiind bolnav după cum probează alăturatul certificat medical, Vă rog să binevoiți a-mi acorda un concediu de două luni, timp pentru care Vă propun de suplinitor pe d. Simeon Crainic, student în anul al III-lea al facultății de litere din Iași.

Primiți, Vă rog, Domnule Ministru asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

M. Eminescu

Domniei Sale

Domnului Ministru al Domeniilor, Comerțului, Agriculturii și Industriei"

Pe cererea lui Eminescu se mai află un Referat, care consemnează că *"Dl M. Eminescu e suplinitorul catedrei de Geografie și Statistică de la Școla Comercială din Iași, de la 1 octobrie 1884"*.

Imediat sub semnătura poetului se află și o declarație a studentului pe care Eminescu propune să îl înlocuiască și care precizează că este de acord să îl suplinească pe perioada concediului:

"Consimte a suplini pe Dl Eminescu pe timpul concediului seu

Simeon Crainic"

Este de remarcat și faptul că Eminescu enumeră în mod greșit titulatura Ministerului sub angajamentul căruia se afla. Astfel, în loc de *"Domnului Ministru al Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor"*, Eminescu scrie eronat *"Domnului Ministru al Domeniilor, Comerțului, Agriculturii și Industriei"*, inversând titulatura ministerului.

11

UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
REGISTERED LA. NO. 52
1924 MAR. 14

REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII, PĂDURILOR
INDUSTRIEI ȘI DOMENIILOR

INDUSTRIEI SI COMERCIUL
Nr. 69505 1934 / 14

Domule & Kinsten

subsemnatul fiind bolnav după cum probează alături
tul certificat medical. Te rog să binevoiești a mi
acorda un concediu de două luni, timp pentru care
Te propun de înlocuitor pe d. Simion Brancu.

[illegible]

OK 7/5 6c 84

c. H. Emerson

Constată așadar, că în România se simțea necesitatea unei

*Simia Proimel*₂

le va en biographie —
avec les directives et les
personnes concernées de
St. Chervin.

Donna J. C.

16 Nov - 87

Verminen, Huisdier en Landbouw. Gemeenschap, Landbouw, en Industrie

La data de 9 noiembrie, directorul Școlii Publice de Comerț din Iași, I.G. Stravolca, solicită ministrului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor să spună ce decizie a luat în urma cererii lui Mihai Eminescu, suplinitor al catedrei de Geografie, de acordare a unui concediu de două luni. **Stravolca invocă o discuție cu Eminescu, de unde putem deduce că acesta l-a vizitat pe poet în spital.**

"Domnule Ministru,

De mai mult timp, Domnul suplinitor al catedrei de geografie de pe lângă această școală, M. Eminescu, ne-a făcut verbal cunoscut că a cerut de la Domnia Voastră, pentru cas de bolă, un concediu pe două luni, cu condițiune de a lăsa în locu-i, spre suplinire, altă personă.

În privința misiunei ce veți fi bine-voit a lua asupra cererei în cestiune, neavând nici o cunoștință și pe lângă acesta cursul de Geografie nefiind de nimeni predat, vă rugăm respectuos Domnule Ministru, a ne comunica decisiunea Domniei Vostre în cauză, și a ne da ordin de urmare.

Bine-voiți, vă rog Domnule Ministru, a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Director

I.G. Stravolca

Domniei-Sale

Domnu Ministru al Agriculturii, Ind. Com. și Dom. Bucuresci".

Cererea directorului Școlii Comerciale din Iași către ministrul de resort este semnată și de către secretarul instituției de învățământ. A fost scrisă la data de 9 noiembrie și a fost înregistrată la Registratura ministerului în ziua următoare, în 10 noiembrie.

ROMANIA

 DIRECTIUNEA
 SCOALEI PUBLICE DE COMERCIU
 din
 IASSI
 No. 463 —

DIVISIUNEA
 AGRICULTURII INDUSTRIEI ŞI COMERCULUI
 REGISTRAT LA No. 5431
 1884 Land 10 Accuadr

10 noiembrie 1914.

10

REGISTRATUR
 INDUSTRIEI ŞI COMERCULUI
 1234

Me
 la 2000
 5431/44
 16.08.14
 16.08.14
 16.08.14

De mai mult timp, Domnul Inspector al Colegiului de
 Geografie de pe lângă această notă, M. Eminescu, ne-a făcut
 verbal cunoscut că a eruat de la Domnia-Votă, pentru
 cas de băta, un congecin pe două luni, cu conştiinţă de
 lara în locuri, pre mulţime, altă produsă.

În privinţa deciziei se vede fi bine-voit a lui
 asupra erorii în cestiune, neavând nici o amosia
 şi pe lângă acesta curul de Geografie ne fiind de
 niciun fel preat, vă rugăm respectuos Domnului Mi
 nistru, a ne comunica deciziunea Domniei Votă
 în cauză, şi a ne da ordin de erunare.

Bine-voiti, vă rogă Domnului Ministru, a primi
 asigurarea erbită aueh consideratiuni.

Director

Secretar
 I. I. I.

Domniei-Sale

Domnu. Ministru al Agriculturii, Ind. Com. şi Dom. Precursori.

Certificatul medical

La 12 noiembrie 1884, a fost emis și certificatul medical dat de medicul primar, dr. Sculy, care atestă că **Mihai Eminescu a suferit de o fractură maleolară**, pentru a cărei vindecare este nevoie de două luni de zile. Din nefericire, așa cum spuneam, Eminescu nu va mai reveni la pupitrul catedrei de statistică.

”Certificatu

*Subsemnatulu Doctor în medicină medic primar al secțiunii chirurgie certifică
că Dl. M. Eminescu suferă de o fractură maleolară și pentru a cărei vindecare are
necesitate de un timp de 2 luni de zile.*

Drept care i se eliberează acest certificatu.

1884 noiembrie 12

Medic primar

Sculy”

No 44

Certificat

Subsemnatul Doctor în Medicină, Medic Primar
al Secției Chirurgice certifică că d-l M. Eminescu
suferă de o fractură malară și pentru a cărei vin-
decare are nevoie de un timp de 2 luni de zile.

Dept care i-a eliberat acest Certificat.

1884 Memorie nr 2

J. Medic Primar

Stent

Însă, așa cum se va vedea, prognosticul medical a fost prea optimist. **Eminescu a stat mai mult de trei luni în spital**, fără a se ști cu exactitate perioada internării.

Medicul primar Sculy nu precizează ce tip de fractură de maleolă a suferit Eminescu, la ce picior și nici dacă intervenția a fost una chirurgicală sau nu.

După cererea din 9 noiembrie a directorului Școlii Comerciale din Iași către Ministerul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, instituția de la București transmite o telegramă prin care solicită Direcției Școlii Comerciale avizul în privința lui Simeon Crainic, propus de Mihai Eminescu drept suplinitor al său pe perioada concediului medical.

”Telegramă

Direcțiunei Școlei Comerciale

Iași

Dl. Eminescu propunând a fi supliniț pe timpul concediului ce cere prin Dl. Simeon Crainic, rog comunicați urgent avisul Dlui în privința recomandatului.

Șeful Devis Agriculturii”

Nº 5486

Telegrame

13

De la Agricult.

Nº 69505
1884, Noiembrie 16

Directorului Sesiilor Comerciale

Iaz.

25/84

St. Enis marea propunând a fi duplinit
prin pe timpul convecțiilor ce este prin
st. Simon Crăinici, rog comunicați urgent
anisor st. in privința recomandărilor
Legea Devis Agriculturii.

La data de 16 noiembrie, directorul Școlii Publice de Comerț din Iași, I. G. Stravolca, trimite Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor o scrisoare în care spune că înaintează "în patru exemplare și statele personalului didactic și servitorilor acestei școle pe curenta lună Noembrie/84".

"Domnule Ministru,

Am onore a vă trimite pe lângă aceasta tabloul cerut cu Telegrama Domniei Voastre No. 69178 din 12 Noembrie a.c.

În acelaș timp am onore a vă înainta în patru exemplare și statele personalului didactic și servitorilor acestei școle pe curenta lună Noembrie/84 prelucrate conform orarului 68.323 din 12 Noembrie a.c. și vă rogu să bine voiți a ordona să ni se înapoieze statele în triplu exemplar pe aceiaș lună, ale aceluiăș personalu, înaintate Domniei Voastre cu raportul No. 465 din 11 Noembrie/84.

Bine-voiți, vă rogu, Domnule Ministru a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Director

I. G. Stravolca

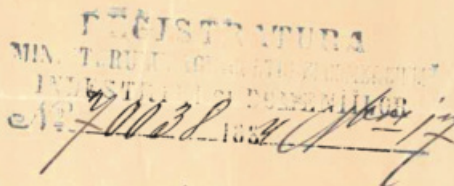
Domniei Sale

Domnului Ministru al Agriculturii, Com Industri și Dom Bucuresci

Divis. Agriculturii".

Mesajul transmis de directorul lui Mihai Eminescu este semnat și de secretarul școlii și a primit număr de la Registratura Ministerului la data de 17 noiembrie.

18

Am onoare a vă trimite pe lângă această
tabloul cerut cu Telegrama Scurtă - Verde
Nº 69.178 din 12 Decembrie a.c.

Am auzit, timp am putre a v. Euainta in
patru exemplar si statie personalului de
si teritoriar deosebi, sale pe curtea lina
Noembrie 84 preluate conform ordinului
68323 din 12 Noembrie a.c. si v. regu
si lina vaita a aciona si cu si magioro
statie in tipu exemplar pe aciona lina, ab
acelua personalu, inaintate dinuina. Vaita
cu raportul N° 465 din 11 Noembrie 84.

Prime-vote, în noaptea, Doumule Alimbu
a primit ungerarea orbilor sale cauzată
tutui.

Director J. J. Brandegee

Secretary
Linn. Madam,

Domnului Ministru al Agriculturii, Com. Tudor și Dom. București
 Liv. Agricultur.

Tabloul la care face referire directorul lui Eminescu cuprinde „Numărul și data ordinului de numire a personalului didactic al Școalei Comerciale din Iași”. În acesta apare, la nr. 4, și Mihai Eminescu, la catedra Geografie, cu nr. ordinului 59983, din 6 oct. 1884.

Tablou

Numărul și data ordinului de numire a personalului didactic al Școlii Comerciale din Iași.

№ Cursant	Numele și Prenumele	Catedra	№ Ordinului	Data	Observații
1	M. A. Bădăru	Franceza	51.786	5 septembrie/84	
2	Dr. C. Thiron	Higiena	58.107	2 Octombrie/84	
3	B. T. Rada	Historia	59.822	5 Decem	
4	M. Rădulescu	Geografia	59.983	6 Decem	
5	C. Visinona	Fizica	60.921	9 Decem	
6	Th. Briceiu	Caligrafia			
7	A. Averoff	Germana	59.938	5 Decem	
8	T. Caraculaciu	Dreptul	60.922	10 Decem	
9	Gh. Proze	Matematica	63.363	8 Decem	
10	T. Colce	Procurarea	18.086	31 Martie/84	Ordin de transferare.
11	N. Lăncescu	Germana			
12	M. Zamorici	Comptabilitate	10.169	12 Septembrie/84	Transferat din nou cu ordinul 60.921/84
13	An. Weitzsaecker	Italiana	28.851	1 Iunie/84	Decem

Pentru Confirmitate

DIRECTOR

[Signature]

Ministerul îi acordă lui Mihai Eminescu un nou concediu medical

Mihai Eminescu primește un răspuns la cererea sa la data de 22 noiembrie 1884. Comisiunea Permanentă din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, pe baza solicitării lui Eminescu, a certificatului medical și raportul directorului Școlii Comerciale din Iași prin care înaintează ca suplinitor pe E. Gruber, propune aprobarea concediului cerut de către poet și acceptarea lui Gruber pe postul de înlocuitor al său.

"COMISIUNEA PERMANENTĂ

AVIS

Asupra petițiunei Domnului M. Eminescu înregistrată la No. 69505/5486 din 14 Noembrie, prin care cere să i se acorde un concediu de 2 luni;

Având în vedere certificatul medical alăturat prin care se arată că Dsa este bolnav de o fractură maleolară;

Având în vedere raportul telegrafic al Dlui Director de la Școla Comercială din Iași prin care propune ca suplinitor în locul Dlui Eminescu pe Dl Gruber, licențiat în litere,

Comisiunea este de părere

A se aproba concediul cerut de Domnul Eminescu și a se însărcina Domnul Gruber cu suplinirea catedrei ocupate de Dsa."

Trebuie remarcat că directorul Școlii Comerciale nu a fost de acord, conform celor ce reies din avizul Comisiunii Permanente, cu Simeon Crainic, studentul propus de Eminescu pentru a-l înlocui, și a înaintat un alt nume, pe E. Gruber, care a și fost numit pe post în locul poetului.

COMMISSIONEA PERMANENTA

AVIS

No. 466

Anul 1884 luna Noiembrie zile 22

Având petițiunea Domnului M. Eminescu înregistrată la N° 69.505 din 14 Noiembrie, prin care cere să i se acorde un concediu de 2 luni;

Având în vedere certificatul medical alăturat prin care se arată că D^{le} este bolnav de o fractură malculară

Având în vedere raportul telegrafic al S^{rii} Director de la Școala comercială din Iași prin care propune ca Suplimentor în locul S^{rii} Eminescu pe S^{rii} Gruber, licențiat în litere;

Comisiunea este de părere

Să aproba concediul cerut de Doamnel Eminescu și să se înscrie în D^{le} Gruber cu Suplimentor la catedră ocupată de D^{le}.

D. Theodor

Kabovici

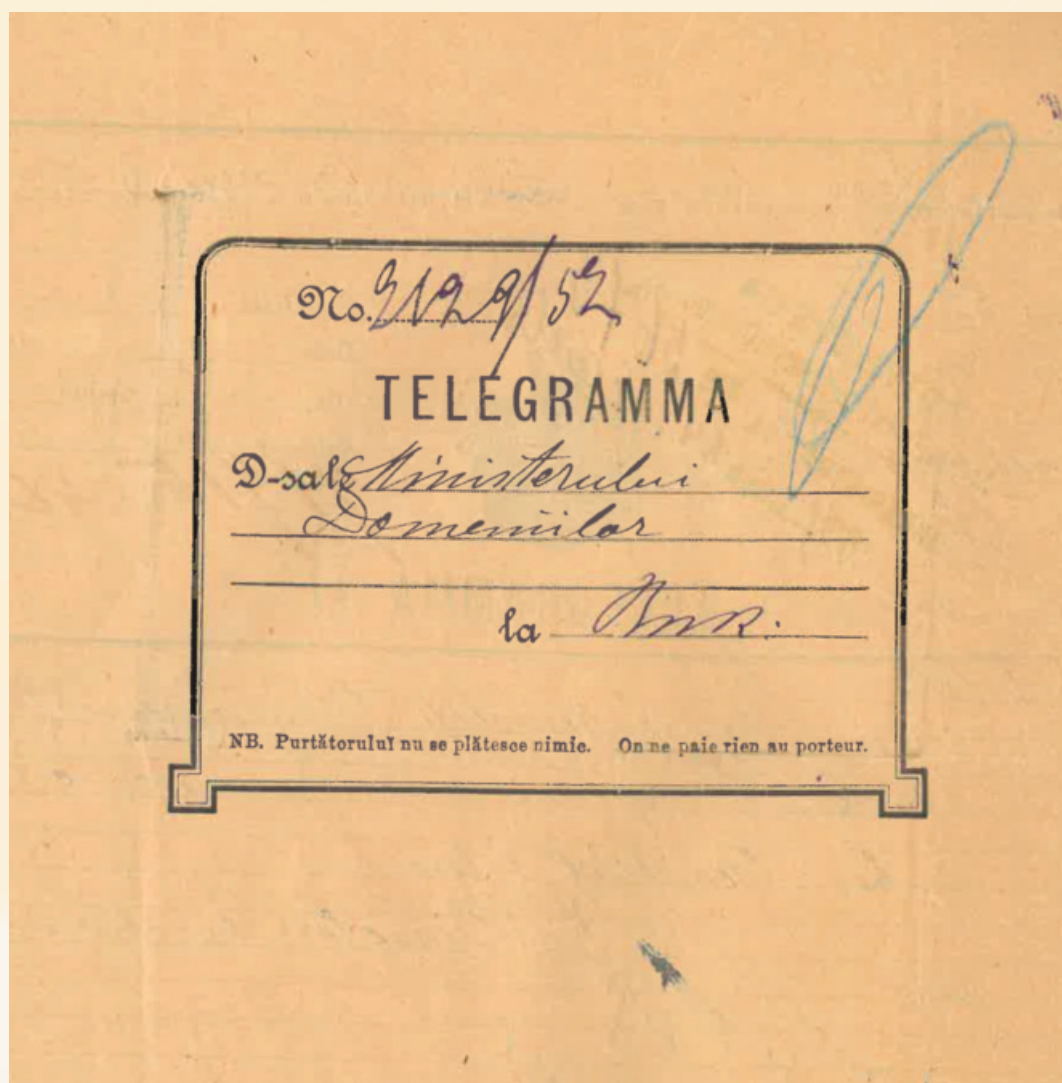
Tritoian

La data de 24 noiembrie 1884 directorul lui Eminescu, I. G. Stravolca, transmite o telegramă către Ministerul de resort prin care roagă să-i răspundă la telegrama nr. 473, pentru a i se aproba suplinirea lui Mihai Eminescu cu licențiatul în litere, Gruber. Ea conține și o notă care trimite la răspunsul ministrului din aceeași zi.

De această telegramă deducem că directorul Stravolca mai transmisese una în care îl propusese pe E. Gruber ca înlocuitor al lui Eminescu și nu pe Simeon Crainic, așa cum indicase poetul.

"Rog răspundeți telegramei 473 aprobând suplinirea lui Eminescu cu Gruber licențiat litere.

Director Stravolca"

13

Udruce

Prezentată la *Oficiul* Transmisă de *Oficiul*

No. prezentat *52* Expediată *18*

No. cuv. *2* Gr. *Gr.* Data *18*

Data *18* Ore *10* m. *10* timp *10*

No. sosirei *6/7* Data *18* Ore *10* m. *10* timp *10*

ANUL LUNA *1884* *18*

TELEGRAMMA

1480. *Reg raspundeti telegramai 473*
aproband suplinirea lui Iminescu cu
gruber licentiat litere.
Director Iarolca.

25/7/94
Telegramele cu raspuns platit trebuie a se prezenta de o data cu răspunsul.
5566/94

26/9/94

Bany

Form. No. 5.

Tot la 24 noiembrie 1884, Diviziunea Agriculturii, Industriei și Comerțului, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, comunică Direcției Școlii Comerciale din Iași că **ministerul acordă lui Mihai Eminescu un concediu de două luni** și înlocuirea lui, pe această perioadă, cu E. Gruber.

"Direcției Școla Comerciale din Iassy

La telegrama Dv. No. 473 am onore a vă răspunde că Ministerul pe baza certificatului medical alăturat pe lângă petiția Dlui M. Eminescu înregistrată la No. 69505, acordă Dlui M. Eminescu un concediu de două luni de zile Dlui M. Eminescu, profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică de la acea școală și înlocuirea Dsale în acest interval de două luni cu DI Gruber licențiat în litere, rugându-vă să bine voiți a comunica numiților această dispozițiune."

În același document emis de Diviziunea Agriculturii, Industriei și Comerțului, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor la data de 24 noiembrie 1884 i se comunică și Direcției Domeniilor (Secția Ordonanțe) că ministerul i-a acordat lui Mihai Eminescu un concediu de două luni de zile și a aprobat înlocuirea lui cu E. Gruber.

"Direcțiunii Domeniilor

(Secția Ordonanțe)

Am onore a vă comunica că Ministerul luând în avisul Comisiunei permanente a acordat un concediu de două luni de zile Dlui M. Eminescu profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică la Școla comercială din Iassy și înlocuirea sa în acest interval de două luni cu DI Gruber, licențiat în litere."

DIVISIUNEA
AGRICULTURII INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

ÎNREGISTRAT LA N° 5556, 5486
1884 Luda Noembrie

25
N° 5556. Direcției Școlii comerciale din
Lassy.

25/11
1884
1884, 11-24.

La telegrama S^o N° 473 am onora
a și răspunde că Ministerul pe baza cer-
tificatei medicale salutară pe lângă petiția
~~Min. S. S.~~ registrată la N° 69505, acordă
~~Min. S. S.~~ un concediu de două
luni de zile Min. S. S. Emirescu, profesor su-
plintor la catedra de Geografie și Statistică
de la această școală și înlocuirea sa în
acest interval de două luni pe cu D^l Gruber
licențiat în litere, rugându-se să bine vrea
a comunica nuniților acestei dispoziții.

P.
S. S.

N° 69505

Directorul Școlii comerciale
(lectis ordinant).

24 Noembrie

Am onora a și comunica că Ministerul lăsa
și avizul Comisiunii permanente a acordat un con-
cediu de două luni de zile Min. S. S. Emirescu
profesor suplintor la catedra de Geografie și Sta-
tistică la Școala comercială din Lassy și înlocuirea sa
în acest interval de două luni cu D^l Gruber, licențiat
în litere.

P.
S. S.

Directorul lui Mihai Eminescu, I. G. Stravolca, îl vizitează în spital

La data de 29 noiembrie 1884 aflăm că Mihai Eminescu era, în continuare, internat la Spitalul Sfântul Spiridon din Iași și fusese vizitat de către directorul său, I. G. Stravolca. Lucrurile acestea reies din telegrama pe care directorul Școlii Comerciale din Iași a trimis-o Divisiunii Agriculturii Industriei și Comerciului. Extrem de interesantă precizarea pe care Stravolca o face: **"Am văzut pe Eminescu la spital, cu care m-am înțeles"**.

"Răspund telegramei 69505

Rog aprobați în interesul învățământului suplinirea lui eminescu prin gruber licențiat în litere. Am văzut pe Eminescu la spital cu care m-am înțeles.

Director Stravolea"

Din telegramă nu ne dăm seama la ce se referă directorul Stravolea când spune că s-a înțeles cu Eminescu: dacă s-a înțeles în sensul că a putut discuta sau dacă s-a înțeles în sensul că Eminescu a acceptat propunerea ca Gruber să fie omul care să îl suplinească și nu Crainic, așa cum ceruse poetul.

23

REGISTRATURA
 MINISTERUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI
 DIVIZIUNEA INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI
 REGISTRAT LA Nr. 19
 1884

TELEGRAMMA

Presintată la Jassy Sosită la _____
 1884 29 / pra 3 timp 1 1884 29 / pra 1 timp 1

1473.
 25/1
 5486
 5486
 La Comisiunea
 permanentă - pentru
 omisi: 20
 1900

Rog răspund telegramelor 19505
 Rog aprobate în interesul învârm
 mentului suplînirea lui
 emînarea prin gruber licențiat
 în litere. Am rezut pe
 emînarea la spital cu care
 m'am înțeles. -
 Director Travolca

Form. No. 132.

Salariul lunar al lui Mihai Eminescu ca profesor de statistică

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași pe luna noiembrie a anului 1884 îl cuprinde, la poziția a patra, pe Mihai Eminescu, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" scria "geografie". Din acest stat de plată aflăm că Eminescu primea, pe luna aceea, un salariu de 252 de lei, din care i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar **leafa primită de poet a fost de 215,46 lei**. Trebuie precizat că din cele 17 persoane aflate pe statul de plată, **singurul care nu a semnat a fost chiar Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din

JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna *Noembrie* anulă 1884

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU
din
Jassy.
4508

MINISTERIUL AGRICULTURII, ÎNȚĂRII, COMERCIUL

SĂTŪ

Constatându prezența și achitarea personalușcolei comercia

No. cenză	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE	Cuantumul pe lună sau salariu fixat și în- seriat în bugetul.																REȚINEȘI AVEA LA FONDUL CASEI PENSIEȘILO După art. 14 din leg. 1898 și art. 3 din leg. de la 1872												TOTAL reține							
				Scrie	Vinde	Distribuție	Diaru		Spore		10 la sută		jurnal petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie	Spore petrie															
							Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.													Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei		B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	M. M. Zarevici	Prof. de contabilitate	30		252 -						2520													2															
2	A. Nodariu	Leuba francez			766 66						766 66														76														
3	B. T. Rahu	Italiu			300 -						3000														3														
4	M. Iurciu	Geografie			252 -						2520														2														
5	C. Viciu	Friza și Cloruri			200 -						2000														2														
6	T. Caraculovici	Dr. con. i. con.			200 -						2000														2														
7	M. Pop	Matematică			200 -						2000														2														
8	T. Cota	Leuba Română			200 -						2000														2														
9	A. Weizsacker	Italian			150 -						1500														1														
10	N. Iurciu	German			200 -						2000														2														
11	A. Sereff	Greacă			150 -						1500														1														
12	Th. Buiacu	Calligrafie			150 -						1500														1														
13	D. C. Thim	Higienă			-	100 -																																	
14	D. Bodescu	Secretar			-	100 -																																	
15	Cost. Armean	Scritor			-	50 -																																	
16	M. Săbăreanu	Idem			-	50 -																																	
					2442 70	500					2442 70														27														
17	I. G. Stăvolescu	Director				50 -																																	

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Stat și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR,

I. G. Stăvolescu

Văzut și controlat la ordonanciare

STATŮ

personalului școlii comerciale pe luna *Noembrie* 1884

[illegible]

ăfrelorū.

Secrețară și castoale

Un alt stat de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna noiembrie a anului 1884**, cu Eminescu tot pe poziția a patra, nu cuprinde nicio sumă în dreptul său ca retribuție și este semnat de toți ceilalți, în afară de el.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERȘI DOMENILORŪ.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE RTŪ

din

JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului comerciale din Jassy

pe luna Noembrie *anul* 1

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU

din

Jassy.

4589

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI, COMERȚULUI ȘI TRAFICULUI

STATUTUL

Constatându-se prezența și achitarea personalului școlii comerciale

Nr. cronologic	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	D.T.E.		Cunoștințele pe baza cărora sunt fixate și înscrise în buget.	REȚINERILE AFECTATE Dupa art. 14 din legea...						LA FONDUL CASEI PUBLICE 1926 și art. 3 din legea...				
			Serviciu	Vârsta		Retențiune		Diurnă		Spese		În la sută pentru retribuire		Sporește retribuirea		Revenită pe cotașii și...
						Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1	St. M. Zamorai	Prof. de Contabilitate	70			366	66					36	66			
2	" A. Bădărău	" " " " "				366	66					36	66			
3	" B. T. Reda	" " " " "				300						30				
4	" M. Iușinca	" " " " "														
5	" C. Visinescu	" " " " "				200						20				
6	" T. Caracioranu	" " " " "				200						20				
7	" M. Pop	" " " " "				200						20				
8	" T. Cota	" " " " "				200						20				
9	" A. Weikstein	" " " " "				150						15				
10	" A. Iancu	" " " " "				200						20				
11	" A. Avucoff	" " " " "				150						15				
12	" Th. Brucila	" " " " "				150						15				
13	" D. C. Thier	" " " " "						100								
14	" S. Prodan	" " " " "						100								
15	" Cost. Arman	" " " " "						50								
16	" M. Săbăruș	" " " " "						50								
						2483	32	300				248	32			

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Statut și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR,

[Signature]

Văduț și controlat la ordonanciar

LTUREI, INDUS TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŨ.

STATŨ

personalului scolei comerciale pe luna *Noembrie* 1884

DETALIUL AFECTAT				LA FONDUL CASEI PENSIONARILOR				SUMA				SUMA				No. chitanței sub care s'a plătit contribuțiunea pe trimestru a cergitoru	SEMNATURA DE PRESENȚA ȘI ACHITARE.
După art. 14 din legea de...				Din și art. 3 din legea de la 1872				de plată				plătută					
10 la sută				Sporul de...				Tasa...				5%					
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
16	66					16	66	370	-	16	50	313	50				
16	66					16	66	370	-	16	50	313	50				
10						10		270		12	50	252	50				
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-				
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-				
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-				
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-				
15	-					15	-	135	-	6	75	128	25				
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-				
15	-					15	-	135	-	6	75	128	25				
15	-					15	-	135	-	6	75	128	25				
								100	-			100	-				
								100	-			100	-				
								50	-			50	-				
								50	-			50	-				
248	32					248	32	2525	-	111	75	2423	25				

ea cifrelor.

Secrețară și casale

[Signature]

Tipografia Lăscăreanu din Buda-Arany

Un al treilea stat de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna noiembrie** a anului 1884, cu Eminescu tot pe poziția a patra, dar scris cu o cerneală diferită de a cea folosită pentru ceilalți 16 angajați, precizează, la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" informația "supl. Geograf și sta", ceea ce înseamnă "**suplinitor Geografie și statistică**". Salariul pe care Eminescu l-a încasat era cel prezentat anterior: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Și pe acest al treilea stat **nu este semnătura lui Eminescu**, singura care lipsește.

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚ

din

JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna Nambre anulă 188 4.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU
din
Jassy.
—455P—

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI, COMERȚULUI ȘI MINERIEI

STATUTUL

Constatându-se prezența și achitarea personalului școlii con-

Nr. cronologic	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	D I T E		Cuantumul pe lună al sumei fixate și înscrise în bugetul			RETINERII AFECTATE După art. 14 din legea			LA FONDUL CASEI După art. 3 din legea		
			Serviciu	Vremie	Distribuție		Din	Specie	Pe la rate	pentru reținuturi	Sporele reținuturi	Rămân de plată	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei
1	Dr. M. Zărnescu	prof. de completitudine 30	-	-	252	00	-	-	25	20	-	-	
2	" A. Bădăreanu	prof. limba franceză	-	-	252	00	-	-	25	20	-	-	
3	" B. I. Rada	prof. Istorie	-	-	100	-	-	-	10	-	-	-	
4	" M. Simionescu	prof. prof. de mat.	-	-	252	00	-	-	25	20	-	-	
5	" E. Văgăreanu	prof. Fizică și Chimie	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-	
6	" T. Caraculeni	prof. D. C. la limba	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-	
7	" Pa. Roca	" Matematică	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-	
8	" T. Cotea	prof. Română	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-	
9	" A. Weizsäcker	prof. limba Italiană	-	-	150	-	-	-	15	-	-	-	
10	" A. Dăncuș	prof. Germană	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-	
11	" A. Averoff	prof. Franceză	-	-	150	-	-	-	15	-	-	-	
12	" Th. Bricea	prof. Calligrafie	-	-	100	-	-	-	10	-	-	-	
13	" Dr. C. Thier	prof. Higienă	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	
14	" D. Proșcu	scriitor	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	
15	" Cost. Armeanu	scriitor	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	
16	" Pa. Iacobescu	scriitor	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	
17	Director				452	90	100	-	45	20	-	-	
17	Dr. Stravalia L.G.	Director			-	-	50	-	-	-	-	-	

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Statut și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR, *[Signature]*

Văduț și controlat la ordonanciar

Un alt stat de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași, pe care nu este trecută luna pe copertă, ci doar în interior, îl poziționează pe Mihai Eminescu pe locul 6, de pe 4, ca în celelalte, și este și semnat de către poet. La rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei.

Este foarte posibil ca acest **stat de plată să fi fost semnat de Eminescu la ultima vizită pe care directorul Stravolca i-a făcut-o în luna noiembrie**. Din documente, deducem că acesta l-a vizitat pe poet de cel puțin 3 ori în noiembrie 1884.

²⁰
MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERT

din

JASSY.

Concept

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna _____ anul 188 _____

STATUTUL

Constatarea prezenței și achitarea personalului școlii comerciale

Nr. cronologic	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	D. I. L. E.		Constatarea pe luna și anul fixate și înscrise în bugetul.						REȚINEREA APLICAȚIILOR După art. 14 din lege			LA FONDUL CASEI PENSIVE După art. 3 din lege de la			
			Serviciu	Vremie	Retribuție	Diară	Spore	10 în sută	pensiune	reținere	Leu	B.	Leu	Leu	B.	Leu	B.
1	M. M. Zancovici	Prof. de Calculabil	30	-	250	-	-	-	-	-	25	20	-	-	-	-	-
2	A. Băncuță	de Francază	-	-	250	-	-	-	-	-	25	20	-	-	-	-	-
3	An. Weispecker	de Italiană	-	-	150	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
4	M. T. Fălcu	de Istorie	-	-	300	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-
5	A. Averoff	de Greacă	-	-	150	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
6	M. Eminescu	de Geografie	-	-	250	-	-	-	-	-	25	20	-	-	-	-	-
7	T. Caracovschi	de Drept	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
8	M. Roșu	de Matematică	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
9	C. Vîșniuc	de Fizică	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
10	Th. Băncuță	de Calligrafie	-	-	140	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-
11	I. Cotea	de Română	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
12	A. Băncuță	de Germană	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
13	D. C. Thron	de Higienă	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	T. G. Stravosca	Director	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	D. Băncuță	Secretar	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Cost. Armand	Curier	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	M. Iulian	Portar	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					2496	-	350	-	-	-	249	60	-	-	-	-	-

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Statut și exactitatea cifrelor.

DIRECTORUL,

J. G. Băncuță

Vădat și controlat la ordonanciar

TUREI, INDUS TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

STATŪ

personalului scolei comerciale pe luna *Noembrie* 1884

REȚINERILE AFECTATE				LA FONDUL CASEI PENSUNILOR				SUMA				SUMA				No.	SEMNATURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.
Dupa art. 14 din legea de h.				1868 și art. 2 din legea de la 1872				de plată				de plată				chitanței sub care s'a plătit contribuțiunea pe trimestrul curent	
10 la sută		jumătate de retribuție		Sporele retribuției		Rămășiile pe contul de credit		TOTALUL retribuțiilor									
Leu	B.	Leu	B.	Leu	B.	Leu	B.	Leu	B.	Leu	B.	Leu	B.	Leu	B.		
25	20					25	20	226	30	11	34	215	46			<i>Seiman</i>	
25	20					25	20	226	30	11	34	215	46			<i>A. d. Bădăreț</i>	
15	-					15	-	135	-	6	75	128	25			<i>A. Bădăreț</i>	
30	-					30	-	270	-	11	50	252	50			<i>B. Bădăreț</i>	
15	-					15	-	135	-	6	75	128	25			<i>A. Bădăreț</i>	
25	20					25	20	226	30	11	34	215	46			<i>M. Bădăreț</i>	
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-			<i>J. Caraciu</i>	
20	90					110	-	91	-	4	50	85	50			<i>J. Mădă</i>	
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-			<i>Chiriac</i>	
14	-					14	-	126	-	6	10	119	90			<i>M. Bădăreț</i>	
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-			<i>Bădăreț</i>	
20	-					20	-	180	-	9	-	171	-			<i>A. Dădăreț</i>	
-						-		100	-	-		100	-			<i>J. Bădăreț</i>	
-						-		50	-	-		50	-			<i>J. Bădăreț</i>	
-						-		100	-	-		100	-			<i>Bădăreț</i>	
-						-		50	-	-		50	-			<i>C. Bădăreț</i>	
-						-		50	-	-		50	-			<i>+ Bădăreț</i>	
249	40	90				379	40	2376	40	107	82	2398	58				

Secretară și casieră
[Signature]

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna decembrie** îl cuprinde pe Mihai Eminescu pe poziția a treia, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul este similar cu cel din noiembrie, iar statul **este semnat de Eminescu**.

66
MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din

JASSY.

STATŪ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna decembrie anulă 1884

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚ
din
Jassy.

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUS

ST

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. cursă	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	D I L E		Cuantumul pe lună al sumei fixate și în- scrisă în bugetă.						RETINERII AFECTATE După art. 14 din legea de bu-			
			Serviciu	Vacanță	Retribuție		Dinai		Spese		10 la sută		jumătate din retribuire	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	M. M. Zancovici	Prof. de Comptabil.	30	-	252	-					25	20		
2	A. Bădărău	de Franțeză		-	252	-					25	20		
3	M. Găvruta	de Geografie		-	252	-					25	20		
4	B. T. Rada	de Istorie		-	300	-					30			
5	G. Roșu	de Matematică		-	200	-					20	-		
6	T. Caracoveanu	de Fizică		-	200	-					20	-		
7	C. Văneanu	de Fizică		-	200	-					20	-		
8	M. Stăncu	de Germană		-	200	-					20	-		
9	T. Căstă	de Română		-	200	-					20	-		
10	A. Averoff	de Franceză		-	150	-					15	-		
11	Am. Wilczek	de Italiană		-	150	-					15	-		
12	A. Brădă	de Calligrafie		-	140	-					14			
13	D. C. Thiron	de Higienă		-	-		100	-						
14	M. G. Stăncu	Director		-			50	-						
15	S. Boicea	Secretar		-			100	-						
16	Cost. Albu	Curier		-			50	-						
17	Ph. Lăzărescu	Portar		-			50	-						
					2496	-	350	-			249	60		

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Stat și exactitatea cifrelor.

DIRECTORUL,

[Signature]

Vădută și controlată la ordonanciar

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

ATŪ

scolei comerciale pe luna Decembrie 1884

LA FONDULŪ CASEI PENSUNILORŪ 1868 și art. 3 din legea de la 1872				SUMA		Trecu de		SUMA		No. chitanței sub care s'a plă- tită contri- buțiunea pe trimestrul cursului	SEMNATURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.	
Sporulul retribuțiunei		Revenitii pe vacanțe și ranați		TOTALULŪ reținerilor		de plăti		de plăti				
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.			
				25 20	226 30	11 34	215 46					
				25 20	226 30	11 34	215 46					
				25 20	226 30	11 34	215 46					
				30 -	270 -	13 50	256 50					
				20 -	180 -	9 -	171 -					
				20 -	180 -	9 -	171 -					
				20 -	180 -	9 -	171 -					
				20 -	180 -	9 -	171 -					
				20	180 -	9 -	171 -					
				15 -	135 -	6 75	128 25					
				15 -	135 -	6 75	128 25					
				14 -	126 -	6 30	119 70					
				100 -			100 -					
				50 -			50 -					
				100 -			100 -					
				50 -			50 -					
				50 -			50 -					
				249 60	2596 40	112 30	2484 08					

Secretară și cadote

Sim. Bodea

Directorul Stravolca, despre spitalizarea lui Mihai Eminescu

La data de 25 ianuarie, I. G. Stravolca, directorul Școlii Comerciale din Iași, transmite Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor că **Mihai Eminescu este încă bolnav în spital**, la trei luni de la momentul în care poetul și-a fracturat maleola. Stravolca cere să se aprobe continuarea suplinirii lui Eminescu de către E. Gruber.

"Domnule Ministru,

Domnul M. Eminescu aflându-se încă bolnav în spital, și prin urmare în imposibilitate de ași începe cursul său la această școală, am onoare a vă ruga să bine-voiți a aproba continuarea suplinirii sale până la însănătoșire, tot prin (...) Gruber, ca până în prezent.

Bine-voiți, vă rogu, Domnule Ministru a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Director

I.G. Stravolca"

Pe același document apare o însemnare:

"Dl Eminescu suplinitor la catedra de geografie de la școla comerc. din Iassy a avut concediu de 2 luni de zile care a expirat la 24 ale curente, în care timp a fost suplinat de (...) Gruber."

O altă însemnare importantă care apare pe documentul invocat este rezoluția de aprobare a prelungirii concediului pentru încă două luni în cazul lui Mihai Eminescu, dar și pentru suplinitorul poetului, E. Gruber. Interesantă este și data rezoluției: 1 februarie 1885.

"Se aprobă pentru 2 luni

1 Feb. 1885"

R O M Â N I A

Ministerul Agricult. Industriei Comerului
și Domeniilor.

DIRECTIUNEA

ȘCOALEI PUBLICE DE COMERCIU

din

IASSY

N° 511

Iassy, Luna 24 Ianuarie 1885

REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII, INDUSTRIEI
ȘI DOMENIILOR

N° 3967 - 1885

DIVISIUNEA

AGRICULTURII INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

ÎNREGISTRAT LA N° 464

1885 Luna 25 Ianuarie

Domnule Ministre,

6p
Al. Eminescu suplinitor la
catedra de Geografie de
la școala comers. de Iassy
a avut concediu de 2 luni
de zile, care a expirat
la 24 ale curentului, în care
timp a fost suplinut de
un domn Gruber.

Domnul M. Eminescu aflându-se încă bolnav
în spital, și prin urmare în imposibilitate de a-și
începe cursul la această școală, am eu
a vă ruga să lăsați a se efectua
suplینării sale până la însușitor, tot prin domn
Gruber, ca până în prezent. —
Pău-vă rugăm, Domnule Ministre, a primi
cu asigurarea solicitate mele considerații.

Opiniile

Director J. Gruber

le aprobat pentru
2 luni, Feb. 85
CM

Secretar
Dimitrie

D. Solé

Domnului Ministru al Agriculturii, Ind. Com. și Domeniilor. București.

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna ianuarie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a treia, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

79
MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERTŨ

din

JASSY.

STATŨ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna *ianuarie* anulă 188*5*

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚU

din
Jassy.

4554

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUS

362°

ST

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. curentă	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cuantumul pe luna aia sumei fixate și în- scrisa în bugetu.						DETINERI AFECTATE După art. 14 din legea de le			
			Serviciu	Vârsta	Retribuție		Diurna		Spese		10 la sută		jumătate din retribuire	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	Mr. M. T. Zancou	Prof. de Contabilit.	30	-	252	-					2520			
2	" A. Bădăscu	" de Franca	-	-	360	-					3600			
3	" M. Iurineanu	" de Geografie	-	-	252	-					2520			
4	" B. T. Rădu	" de Istorie	-	-	300	-					3000			
5	" Gh. Roșu	" de Matematică	-	-	200	-					2000			
6	" T. Caraculovici	" de Arh.	-	-	200	-					2000			
7	" C. Visinescu	" de Fizică	-	-	200	-					2000			
8	" N. Dăncuș	" de Germană	-	-	200	-					2000			
9	" T. Cotea	" de Română	-	-	200	-					2000			
10	" An. Weikendler	" de Italiană	-	-	150	-					1500			
11	" A. Iversoff	" de Franceză	-	-	150	-					1500			
12	" Th. Băileș	" de Calligrafie	-	-	140	-					1400			
13	" D. C. Tătaru	" de Higiienă	-	-	-	-	100	-						
14	" T. J. Stravolea	Director	-	-	-	-	50	-						
15	" Dm. Bădăscu	Secretar	-	-	-	-	100	-						
16	" Cost. Argumariu	Curier	-	-	-	-	50	-						
17	" Gh. Fuhăreanu	Portar	-	-	-	-	50	-						
					2446	-	350	-			2896	-		
					2604	-					2604	-		
					2604	-					2604	-		

Se certifica prezența în serviciu a personalului cuprins în acestă Stată și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,

[Signature]

Veđută și controlată la ordonanciare

PRIMEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

ATŪ

scolei comerciale pe luna *ianuarie* 1885

AFONDLUL CASEI PENSIVILOR				SUMA				SUMA				No. de chitanței sub care s'a plă- tită contri- buția pe trimestrul cursului	SEMNATURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.
908 și art. 9 din legea de la 1872				de plată				plătută					
Spornul de plată		Economii pro- vocate de scolare		TOTALUL reținerilor		de plată		plătută					
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
				25 20	226 80	11 34		215 46					
				36 00	324	16 20		307 80					
				25 20	226 80	11 34		215 46					
				25 20	226 80	11 34		215 46					
				30 -	270 -	13 30		256 50					
				20 -	180 -	9 -		171 -					
				20 -	180 -	9 -		171 -					
				20 -	180 -	9 -		171 -					
				20 -	180 -	9 -		171 -					
				20 -	180 -	9 -		171 -					
				15 -	135 -	6 75		128 25					
				15 -	135 -	6 75		128 25					
				14 -	126 -	6 30		119 30					
					100 -			100 -					
					50 -			50 -					
					100 -			100 -					
					50 -			50 -					
					50 -			50 -					
				25 20	226 80	11 34		215 46					
				260 40	238 40	12 40		240 80					
					269 3 60	117 18		2576 42					

[Signature]

A. A. Brădăreanu

M. Eminescu

B. P. Răz

G. Pop

C. Ciuraru

Chippura

S. Dancuș

J. Botez

A. Uchiuș

A. Averea

M. Nădăreț

D. Thirz

S. L. Brădăreanu

D. Nădăreț

C. Măruș

+ M. Brădăreanu

Secrețară și casier

[Signature]

Tipografia Lăcrămioarei Băneș și Asociații.

La data de 4 februarie 1885, Diviziunea Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, îi transmite directorului Școlii Comerciale din Iași **prelungirea concediului lui Mihai Eminescu cu încă două luni.**

"Dlui director al școlei comerciale Iași

Spre răspuns la raportul Dv No. 513 din 24 ianuarie 1885, am onore a vă face cunoscut, că Ministerul aprobă în baza celor arătate de Dv. prin citatul raport acordă concediului Dlui M. Eminescu profesor la acea școla încă cu 2 luni cu condițiunea de a fi supliniit prin Dl Gruber care a supliniit și până acum."

Același document conține adresa Diviziunii Agriculturii, Industriei și Comerțului, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor către directorul <Domeniilor> (Secția Ordonanțe) prelungirea concediului lui Mihai Eminescu.

"Dlui Director

Referindu-ne la nota noastră No. 69505/84 am onore a vă face cunoscut că s-a acordat prelungirea concediului Dlui M. Eminescu profesor la școla comercială din Iași încă cu 2 luni fiind supliniit în acest timp tot prin Dl Gruber."

1885 Februar 4

Il l^o Director al
Sello commerciale 115
Tati.

Apr resp ans la raportal D.

Nr 573 din 24 Iunie 1885, am scris
să mi face cunoscut, în Ministerul,
~~aprobare~~ în baza celor arătate de
pe lângă
De prin citatul raport, acesta con-
cine ~~2 titluri~~ ^{în cu 2 luni} ~~de~~ M. Eminescu
profesor la acea școală ~~(cu un~~
constituirea de o fi suplinire prin
Dl Ibrăh, care a suplinire și prima
anul -

Pr
S. 4. -

Pavane

25.12.20
La Ood

464

4. Februar Referindu-ne la ~~adresa~~ carta noastră
nr. 6905/84, am avut o neînțelegere
cu oia acordat prelungirea concediului.
D-lui M. Lăzărescu profesor la școala
comercială din Iași, imi am 2 luni, fiind
suplinit în acest timp tot prin d-l
Lăzărescu.

Mr. J. D.

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna februarie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a treia, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

n7
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERTŪ
din
JASSY.

STATŪ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna _____ anulă 188 _____

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU

din
Jassy.

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUS

ST

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. curentă	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cantitatea pe luna alți sumei fixate și în- scria în bugetă.						REȚINERİ AFECTATE După art. 14 din legea de la			
			Serviciu	Vizitate	Retribuție		Dietă		Spese		10 la sută		jumătate din retribuire	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	M. A. A. Bărbăntu	Prof. de Francuză	10	-	160	-					16	-		
2	M. T. Rencu	„ de Contabil.	„	-	252	-					25	20		
3	M. Simionescu	„ de Geografie	„	-	252	-					25	20		
4	B. T. Rădu	„ de Istorie	„	-	300	-					30	-		
5	Ph. Roșu	„ de Matematică	„	-	200	-					20	-		
6	T. Caraculoviciu	„ de Dapt.	„	-	200	-					20	-		
7	N. Săvescu	„ de Germană	„	-	200	-					20	-		
8	T. Cotea	„ de Română	„	-	200	-					20	-		
9	C. Visinescu	„ de Fizic	„	-	200	-					20	-		
10	A. Ancoff	„ de Fizic	„	-	150	-					15	-		
11	An. Weizsacker	„ de Fizic	„	-	150	-					15	-		
12	Th. Păulea	„ de Caligrafie	„	-	140	-					14	-		
13	Dr. C. Thieru	„ de Fizic	„	-	-	-	100	-			-	-		
14	T. J. Stăvilă	Director	„	-	-	-	50	-			-	-		
15	Sim. Popescu	Secretar	„	-	-	-	100	-			-	-		
16	Ph. Săvescu	Secretar	„	-	-	-	50	-			-	-		
17	Prof. Armandu	Prof.	„	-	-	-	50	-			-	-		
					2604	-	150	-			260	40		

Se certifica prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Statut și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,

J. J. Stăvilă

Vădit și controlat la ordonanciare

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

ATŪ

scolei comerciale pe luna Februarie 1885

LA FONDUL CASEI PENSUNILOR
1808 și art. 3 din legea de la 1872

Spornul retributiei		Ramanii pe carnaj si cunosc		TOTALUL retributiei		de plata		de		plata		care s'a pla- tita contri- buțiunea pe tranzacția cargitara	
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
				16	-	224	-	16	20	207	80	1860	
				25	20	226	80	21	34	215	40	1860	
				25	20	226	80	21	34	215	40	1860	
				10	-	270	-	11	50	258	50	1960	
				20	-	180	-	9	-	171	-	1770	
				20	-	180	-	9	-	171	-	1770	
				20	-	180	-	9	-	171	-	1770	
				20	-	180	-	9	-	171	-	1770	
				20	-	180	-	9	-	171	-	1770	
				15	-	135	-	6	75	128	25	1530	
				15	-	135	-	6	75	128	25	1530	
				14	-	126	-	6	30	119	70	1410	
				-		100	-	-		100	-	1400	
				-		50	-	-		50	-	585	
				-		100	-	-		100	-	1400	
				-		50	-	-		50	-	585	
				-		50	-	-		50	-	585	
				-		50	-	-		50	-	585	
						260	40			260	40	11718	5576

SEMNATURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.

Secretaria și casierul

J. P. Nagy

Tipografia Curierilor Români Asociați

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna martie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

142
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din
JASSY.

STATŪ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna _____ anulă 188 _____

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚU

din

Jassy.

1955

MINISTERIUL AGRICULTURII, IND

S

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. curentă	Numele și Pronumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cuantumul pe bază ală cunoscî fixate și în- scrisă în bugetă.						RETINERII AFECT		
			Serviciu	Vremă	Retribuțiuni		Diurnă		Spese		10 la sută		jumătate retribuiți
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei
1	M. T. J. Stravalia	Director	30	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-
2	A. A. Bădăreț	Prof. de Franț.	-	-	260	-	-	-	-	-	26	-	-
3	B. T. Rădu	de Istorie	-	-	300	-	-	-	-	-	30	-	-
4	M. T. Zamov	de Contabil	-	-	252	-	-	-	-	-	25	20	-
5	M. Scutaru	de Geografie	-	-	252	-	-	-	-	-	25	20	-
6	Gh. Roșu	de Matematică	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-
7	T. Caracovschi	de Drept	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-
8	N. Săucanu	de Germană	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-
9	T. Căta	de Română	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-
10	C. Virimaru	de Fizică	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-
11	Krist. Kuroff	de Fizică	-	-	150	-	-	-	-	-	15	-	-
12	An. Mitzelbacher	de Italiană	-	-	150	-	-	-	-	-	15	-	-
13	T. Bușilă	de Algebră	-	-	140	-	-	-	-	-	14	-	-
14	S. C. Tiron	de Higienă	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
15	Dim. Proșcu	Secretar	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
16	Gh. Lăzărescu	Portar	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-
17	Cost. Dănuș	Curier	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-
					2604	350	-	-	-	-	260	40	-

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în această listă și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,

[Signature]

Vădută și controlată la ordonanciar.

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

ATŪ

143

scolei comerciale pe luna *Martie* 1885

LA FONDUL CASEI PENSUNILORŪ
1868 și art. 3 din legea de la 1872

Spornul retribuției		Economii pe varante și cenzii		TOTALUL reținerilor		SUMA de plată		SUMA de plată		No. chitanței sub care s'a plă- tită contribu- țiunea pe trimestrul cursitoru
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
				-	0	-	0	-	0	5557
				76	324	16 20	327 80	269	40	5557
				10	270	12 50	256 50	280	40	5557
				25 20	226 80	11 74	215 06	280	40	5557
				25 20	226 80	11 74	215 06	280	40	5557
				20	180	9	171	173	40	5557
				20	180	9	171	173	40	5557
				20	180	9	171	173	40	5557
				20	180	9	171	173	40	5557
				20	180	9	171	173	40	5557
				15	125	6 75	128 25	152	60	5557
				5	135	6 75	128 25	152	60	5557
				14	126	6 30	119 70	913	40	5557
				-	100	-	100	1107	40	5557
				-	100	-	100	1107	40	5557
				-	50	-	50	1107	40	5557
				-	50	-	50	1107	40	5557
260 40				2693 60	117 18	2576 42				

SEMNAȚURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.

Secretăria și casierul

Starea de sănătate a lui Mihai Eminescu

La data de 4 aprilie 1885, directorul Școlii Comerciale din Iași, I. G. Stravolca, dă **noi detalii despre starea de sănătate a lui Mihai Eminescu**, cu care precizează că a vorbit. Directorul îi spune ministrului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor că poetul "nu-și poate reîncepe cursul (...) din cauza nedeplinei sale însănătoșiri" și îi cere prelungirea suplinirii la catedra de Geografie până la sfârșitul anului școlar 1884-1885.

"Domnule Ministru,

În temeiul declarațiunei verbale făcută nouă de către Domnul Mihai Eminescu, cum că nu-și poate reîncepe cursul seu de Geografie la această școlă, din cauza nedeplinei sale însănătoșiri, am onore a vă ruga să bine voiți a aproba suplinirea Dsale – în interesul învățământului – până la finele anului școlar 84-85 tot prin domnul Eduart Gruber.

Bine voiți, vă rogu, Domnule Ministru, a primi asigurarea destinsei mele considerații.

Director,

I.G. Stravolca

D. Sale

Domnului Ministru al Agriculturiei, Ind. Com. și Domeniilor. București."

Pe document este trecută și o altă însemnare:

"Dl M. Eminescu, suplinitor la catedra de Geografie de la școla comercială din Iassy, a avut concediu de 4 luni de zile care a expirat la 24 Martie trecut. În acest timp a fost supliniit prin d. Gruber.

Direcția școlei arată prin presentul că d. Eminescu încă nu este pe deplin sănătos și cere să se acorde prelungirea suplinirii prin d. Gruber până la finele anului școlar curent."

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERT

din

JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna *Numbre* anulă 188 *4*

La data de 13 aprilie 1885, Direcția Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, comunică Școlii Comerciale din Iași că **s-a aprobat suplinirea catedrei ocupate de Mihai Eminescu prin Eduart Gruber, până la sfârșitul anului școlar 1884-1885.**

"Școlei Comerciale din Iassy

Am onore a vă face cunoscut că potrivit celor arătate de Dv. prin raportul No. 535 Ministrul a aprobat suplinirea catedrei ocupate de Dl M. Eminescu, prin Dl. Gruber, până la finele anului școlar."

În același document se regăsește și adresa Direcției Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, prin care comunică <Direcției Domeniilor> (la Ordonanțare) că s-a aprobat suplinirea lui Mihai Eminescu.

"La Ordonanțare

Am onore a vă face cunoscut că Ministerul în vederea celor arătate de Direcțiunea Școlei comerciale din Iassy prin raportul No. 535 a aprobat suplinirea Dlui profesor suplinitor M. Eminescu prin Dl. Gruber până la finele anului școlar curent. În statele de lefă însă se va urma întocmai ca și până acum."

Nr 1674

Divina Agricult.

Nr. 1/230

1885 April 13

Școala Comercială
de la Lassy

Am onoare a vă face cunoscut că
Ministerul a aprobat
raportul Nr. 535 Ministerul a aprobat
după direcția școlii ocupate de
M. Eminescu, prin d. Gruber, până la
finele anului școlar.

L. S. D.

Nr 1674

La Direcția

Am onoare a vă face cunoscut că
Ministerul în vederea școlii comerciale de la Lassy
după direcția școlii comerciale de la Lassy
prin raportul Nr. 535, a aprobat după
direcția școlii profesor M. Eminescu,
prin d. Gruber până la finele anului
școlar curent. În statutele școlii
~~se va pune~~ de la 1 ianuarie se va pune
înlocuiri ca și până acum.

L. S. D.

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna aprilie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

19
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERTŪ

din
JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna *Aprilie* anul 188*5*

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚ
din
Jassy.
459

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI

STAT

Constatarea prezenței și achitarea personalului școlii

Nr. cronol.	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cuantumul pe lună al sumei fixate și înscrise în buget.				REȚINERILE AFECTATE După art. 14 din legea de la 1908 și art. 3 din				LA FONDUL CA	
			Serviciu	Vacanțe	Retribuție		Diară		Prisăcută	Totalul		Tara la	Sporele retribuiției	
					Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.		Lei	B.
1	M. T. G. Stravda	Director	10	-			50					-		
2	A. A. Băstăreș	Prof. de Trimmer	-	-	360	-						36		
3	D. T. Radu	de la	-	-	360	-			30	390	-	39		
4	M. P. Zărnescu	de la	-	-	252	-						2520		
5	M. Zărnescu	de la	-	-	252	-						2520		
6	Gh. Pop	de la	-	-	252	-						2520		
7	T. Cărmășanu	de la	-	-	252	-						2520		
8	E. Vășinca	de la	-	-	252	-						2520		
9	T. Coste	de la	-	-	366	66			4425	41085		4109		
10	M. Dăncuș	de la	-	-	300	-			45	345	-	3450		
11	A. Băstăreș	de la	-	-	360	-						36		
12	An. Witzke	de la	-	-	252	-						2520		
13	T. Băstăreș	de la	-	-	140	-						14		
14	D. E. Tătaru	de la	-	-			100					-		
15	Din. Băstăreș	de la	-	-			100					-		
16	Cost. Băstăreș	de la	-	-			50					-		
17	M. Băstăreș	de la	-	-			50					-		
					3398		350		11925	114585		35179		

Se certifică prezența în serviciu a personalului coprinș în acest Stat și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR,

J. G. Stravda

Vădit și controlat la ordonanciar

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

ATŪ

scolei comerciate pe luna *Aprilie* 1885

LA FONDUL CASEI PENSIUNILORU 1808 și art. 3 din legea de la 1872						SUMA				SUMA				No. chitanței sub care s'a plă- tită contri- buțiunea pe trimestrul cărbitoru	SEMNATURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.
Sporul reintegrării		Rămășiți prin casier și casier		TOTALUL reintegrării		de plată		Tara de 5%		plătita					
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
-				-		0	-			0	-	517		<i>L. Hancu</i>	
26	-	224	-	16	20	307	80			327	80	540		<i>L. A. Băduș</i>	
29	-	251	-	17	55	337	45			357	45	540		<i>B. A. Băduș</i>	
25	30	226	80	11	34	215	46			215	46	437		<i>D. Băduș</i>	
25	30	226	80	11	34	215	46			215	46	437		<i>M. Căminaru</i>	
25	30	226	80	11	34	215	46			215	46	437		<i>J. Măru</i>	
25	30	226	80	11	34	215	46			215	46	437		<i>M. Căminaru</i>	
25	30	226	80	11	34	215	46			215	46	437		<i>Cl. Căminaru</i>	
41	09	269	32	13	48	351	74			351	74	710		<i>Polica</i>	
24	10	210	00	15	53	294	92			294	92	540		<i>V. Dăncuș</i>	
26	-	224	-	16	20	307	80			327	80	540		<i>L. Hancu</i>	
25	30	226	80	11	34	215	46			215	46	437		<i>M. Căminaru</i>	
14	-	126	-	6	30	119	70			119	70	247		<i>M. Căminaru</i>	
-		100	-	-		100	-			100	-	100		<i>L. Hancu</i>	
-		100	-	-		100	-			100	-	100		<i>L. Hancu</i>	
-		50	-	-		50	-			50	-	50		<i>L. Hancu</i>	
-		0	-	-		0	-			0	-	0		<i>L. Hancu</i>	
351	74	2516	12	15	10	3357	32								

Secretară și custode

Tipografia Lăzărului Românesc

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna mai** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

32

Ministeriul Agriculturii, Industriei, Comerului și
Domeniilor

S T A T

Constatând prezența și achitarea *primarului Noalei Comerciale*
de la Baza —

pe luna *Mai* 1885

Constatand prezența și achitarea personalului acestei școli

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data chitanței de plată contribu- țiunii		DILE		Quantul pe lună a sumei din buget													
			No.	Data	Serviciu	Vacante	Anii de serviciu	LEAFĂ		Gradare		Diurnă		TOTAL						
								Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei						
1	M. I. Rada	Director			10								10							
2	M. I. Zancow	Prof. de Contabilitate						252						252						
3	A. A. Bădăreanu	de Franțeză						160						160						
4	M. I. Rada	de Econom. polit.						160		10				190						
5	M. Lăzărescu	de Geografie						252						252						
6	C. Vizirescu	de Fizic. Fiz. Mat.						252						252						
7	T. Caraculovici	de Fizic. Mat. Mat.						252						252						
8	Gh. Popa	de Matematică						252						252						
9	T. Cotta	de Română						160	66	44	25			410						
10	N. Dăneș	de Germană						100		65				145						
11	Am. Weitzsaecker	de Italiană						252						252						
12	A. Aversoff	de Greacă						160						160						
13	Th. Buielău	de Caligrafie						140						140						
14	D. C. Thiriac	de Higienă										100		100						
15	Drin. Radu	Secretar										100		100						
16	Gh. Lăzărescu	Secretar										50		50						
17	Cost. Armanu	Idem										50		50						
Total . .															3398	66	119	25	350	3577

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și esactitatea cifrelor.

Director,

Ministerul Comerțului și Domeniilor.

RECIEU DIN IASI

L T

pe luna *Mai*

anul 1885

REȚINERI PENTRU CASA PENSUNILOR										SUMA de plată		Taxa de 6 la sută pentru Stat		SUMA plătită		No. chitanței de contribuție	SEMNĂTURA Constatând prezența și achitarea celei în drept
10 la sută		Jumătate din retribuți- uni		Sporul de retribuți- unii		Economii prin vacanțe		Totalul reținerilor									
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.				
										50		50	115	B. T. Rade			
25	20							25	20	226	80	113	14				
36	-							36	-	324	-	16	20	A. d. Băduț			
19	-							19	-	351	-	17	58	B. T. Rade			
25	20							25	20	226	80	113	14	M. Eminescu			
25	20							25	20	226	80	113	14	V. N. ...			
25	20							25	20	226	80	113	14	I. C. ...			
25	20							25	20	226	80	113	14	I. C. ...			
41	09							41	09	369	32	18	58	I. C. ...			
14	52							14	52	310	50	15	52	M. Danesberg			
25	20							25	20	226	80	113	14	A. Westphal			
36	-							36	-	324	-	16	20	A. ...			
14	-							14	-	126	-	6	20	M. ...			
										100	-			S. Thier			
										100	-			Dim. ...			
										50	-			50 - total + M. ...			
										50	-			C. ...			
Ant S. ...																	
357 79 5576 12										153,30		3357 12					

91 357 79 357 35 516 12 153 30 3357 82

Secretar,

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna iunie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

57

Ministeriul Agriculturii, Industriei, Comerului și
Domeniilor

STAT

Constatând prezența și achitarea.....

pe..... 188.....

SCOALA DE COMERCIU DIN IASI

STAT

Constatând prezența și achitarea personalului școlii

Nr. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data chitanței de plată contribuției	DILE		Anul de servit	Quantul pe lună a sumei din buget				REȚINERI PENTRU CASA PENSIUNILOR												
				Seriile	Vacanțe		LEAFĂ	Gradare		Diurnă	TOTAL	10 la sută	Jumătate din retribuției		Sporală retribuției		Economii prin vacanțe		Total rețineri				
								Lei	B.				Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.	Lei	B.
1	M. B. P. Rada	Director		30					50														
2	M. I. Zăușcu	Prof. de Contab.					252				252	2520											
3	A. J. Bărbăntă	de Franțuză					160				160	16											
4	B. I. Rada	de Științe politice					160	10			170	17											
5	M. Vădușcu	de Geografie					252				252	2520											
6	E. Vădușcu	de Mat. fină					252				252	2520											
7	T. Caraculovici	de Drept					252				252	2520											
8	Gh. Popa	de Matematică					252				252	2520											
9	T. Cota	de Română					160	60	44	25	410	41	44										
10	M. Săucanu	de Germană					160	25			185	1850											
11	An. Weissbach	de Italiană					252				252	2520											
12	A. Averoff	de Greacă					160				160	16											
13	Th. Brătilă	de Algebră					140				140	14											
14	L. C. Rădu	de Algebră								100													
15	Din. Bocuș	Secretar								100													
16	Cost. Arman	Curier								50													
17	Gh. Săucanu	Portar								50													
Total . .							3392	66	119	25	350	3	572	91	351	79				351			

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și esactitatea cifrelor.

Director,

B. I. Rada

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna iulie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

93

Ministeriul Agriculturii, Industriei, Comerului și
Domeniilor

S T A T

Constatând prezența și achitarea

pe 188

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerului și :
SCOALA DE COMERCIU DIN IAȘ

STAT

Constatand prezența și achitarea personalului local

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data chitanței de plată contribu- ției	DILE	Quantul pe lună a sumei din buget				REȚINERI PENTRU CASA PENSII									
					LEAFĂ	Gradare	Diurnă	TOTAL	10 la sută	Jumătate din retribuți- uni	Sporul retribuți- unii	Economii prin vacanțe						
													Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
			No.	Data	Serile	Vacante					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	„ B. I. Radu	Director			30	-				50								
2	„ M. I. Lăncuș	Prof. de Comp. lat.					252	-			252	2520						
3	„ A. I. Bădăraș	„ de Francază					360				360	360						
4	„ B. I. Radu	„ de Istoria					360	30			390	390						
5	„ M. Eminescu	„ de Geografie					252				252	2520						
6	„ C. Vădușan	„ de Știință fizică					252				252	2520						
7	„ I. Paraciovanu	„ de Drepturi					252				252	2520						
8	„ Gh. Roșu	„ de Matematică					252				252	2520						
9	„ I. Cotea	„ de Limba Română					366 66	44 35			410 91	410 91						
10	„ M. Dăncuș	„ „ germană					300	45			345	3450						
11	„ Am. Witzsch	„ „ italiană					252				252	2520						
12	„ A. Averof	„ „ greacă																
13	„ I. Bădăraș	„ „ Dicționar					140				140	140						
14	„ D. C. Tiron	„ „ igienă							100									
15	„ D. Bădăraș	Secretari							100									
16	„ Costachi Armanu	Curieri							50									
17	„ Gh. Lăncuș	Postari							50									
Total . .							30366	11425350	-	315291	315291							

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și exactitatea cifrelor.

Director,

B. I. Nădă

Ministerului Agriculturii, Industrii, Comerțului și Domeniilor.

LA DE COMERCIU DIN IAȘI

STAT

scut

pe luna *Julie*

anul 1885

94

Cantitatea pe lună a sumei din buget				REȚINERII PENTRU CASA PENSIONILOR								SUMA de plată		TAXA de 5 la sută pentru Stat		SUMA plătită		No. chitanței de contribuție	SEMNĂTURA Constatănd prezența și achitarea coului în drept
A	Ordnare	Diurnă	TOTAL	10 la sută	Jumătate din retribuții	Sporești retribuțiilor	Economii prin vacanțe	Totalul reținerilor	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
		50										50				50		415	<i>B. I. Radu</i>
			252	2520				2520	226	80	1134	215	46	1134	215	46	415		
			360	3600				3600	324	00	1620	307	80	1620	307	80	307		<i>A. A. Bradari</i>
		30	390	3900				3900	351	00	1755	333	45	1755	333	45	412		<i>D. I. Radu</i>
			252	2520				2520	226	80	1134	215	46	1134	215	46	412		<i>H. Ciurcu</i>
			252	2520				2520	226	80	1134	215	46	1134	215	46	412		<i>Clapina</i>
			252	2520				2520	226	80	1134	215	46	1134	215	46	412		<i>T. Cernăcescu</i>
			252	2520				2520	226	80	1134	215	46	1134	215	46	412		<i>I. I. Iy</i>
66	4475		410	4100				4100	369	82	1848	351	34	1848	351	34	3066		<i>I. I. Iy</i>
	45		345	3450				3450	310	50	1550	294	92	1550	294	92	413		<i>A. Dancuș</i>
			252	2520				2520	226	80	1134	215	46	1134	215	46	412		<i>F. W. W. W.</i>
			140	1400				1400	126	00	630	119	70	630	119	70	410		<i>H. I. Iy</i>
		100							100								405		<i>S. I. Iy</i>
		100							100								100		<i>S. I. Iy</i>
		50							50								50		<i>S. I. Iy</i>
		50							50								50		<i>S. I. Iy + S. I. Iy</i>
315799				315799	91	315799		315799	315799	12	14210	308002							

frelor.

Secretar,

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna august** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**. Acesta este **ultimul stat de prezență al lui Eminescu ca profesor de statistică**, el rămânând, în continuare, subbibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași.

102

Ministeriul Agriculturii, Industriei, Comerului și
Domeniilor

S T A T

Constatând prezența și achitarea

pe _____ 188 _____

ȘCOALA DE COMERȚIU

STAT

Constatând prezența și achitarea personalului școlii

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data chitanței de plată contribu- țiunii		DILE		Quantul pe lună a sumei din buget						REȚINERI						
			No.	Data	Serviciu	Vacanțe	Anul de serviciu	LEAFĂ		Gradare		Diurnă		TOTAL		10 la sută		Jum. di retră- na	
								Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
1	Stă. B. T. Radea	Director			10	-							50						
2	" M. T. Zamor	Prof. de Compt.			"	-		252	-					252			25	20	
3	" A. A. Bădăraș	" " " " " " " "			"	-		360	-					360			36	-	
4	" B. T. Radea	" " " " " " " "			"	-		360	30					390			39		
5	" M. Simion	" " " " " " " "			"	-		252						252			25	20	
6	" C. Vălcuș	" " " " " " " "			"	-		252						252			25	20	
7	" T. Corăscu	" " " " " " " "			"	-		252						252			25	20	
8	" Gr. Pop	" " " " " " " "			"	-		252						252			25	20	
9	" T. Cotea	" " " " " " " "			"	-		360	66	44	25			410	91		41	09	
10	" N. Dăneș	" " " " " " " "			"	-		300	-	15				315	-		31	50	
11	" Am. Weitzsacker	" " " " " " " "			"	-		252	-					252			25	20	
12	" A. Avușoff	" " " " " " " "			"	-													
13	" Th. Brăilescu	" " " " " " " "			"	-		140						140			14	-	
14	" Dr. C. Thron	" " " " " " " "			"	-						100							
15	" Sim. Bodescu	Secretar			"	-						100							
16	" Cost. Arman	Curier			"	-						50							
17	" Gr. Schürmann	Portar			"	-						50							
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79		315		79	
								3038		66		117		315		79		315	
								252		50		315		79</					

LA DE COMERCIU DIN IASI

STAT

reală

pe luna August anul 1885

Antul pe lună a sumei din buget			REȚINERI PENTRU CASA PENSİENILOR										SUMA		TAXA de 5 la sută pentru Stat		SUMA platită		No. chitanței de contribuție	SEMNĂTURA Constatând prezența și achitarea celui în drept
A	Gradare	Diurnă	TOTAL	10 la sută	Jumătate din retribuțiunii	Speruță retribuțiunii	Economi prin vacanțe	Totalul reținerilor	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
		50											50		50					B. J. Nade
			252	25 20					25 20		226 80	11 34	215 46							
			360	36 -					36 -		324 -	16 20	307 80							A. J. Badary
	30		390	39					39		351 -	17 55	333 45							B. J. Nade
			252	25 20					25 20		226 80	11 34	215 46							M. Căminaru
			252	25 20					25 20		226 80	11 34	215 46							Chiriacu
			252	25 20					25 20		226 80	11 34	215 46							Caracaciu
			252	25 20					25 20		226 80	11 34	215 46							91/11/12
66 44 25			410 71	41 09					41 09		369 62	18 48	351 14							18/10/12
- 45			345	34 50					34 50		310 50	15 53	294 97							V. Dancescu
-			252	25 20					25 20		226 80	11 34	215 46							18/10/12
			140	14 -					14		126 -	6 30	119 70							S. Onu
	100								100		100		100							D. Tiroz
	100								100		100		100							18/10/12
	50								50		50		50							18/10/12
	50								50		50		50							18/10/12
66 11 75	25 20		315 79	31 57					315 79		284 22	14 12	270 10							Ph. Iulianu

elor.

Secretar

CONCLUZII

Interesant că **toate statele de plată au fost semnate de Mihai Eminescu, deși o perioadă de câteva luni el nu era deplasabil**. Asta înseamnă că angajați ai Școlii, de câteva ori chiar directorul, despre care știm sigur că l-a vizitat, se duceau la spital și îi dădeau salariul lui Eminescu, iar acesta semna statele. Mai mult, pentru că în lunile iulie și august 1885 Eminescu a fost la tratament în Ucraina de astăzi, la Liman, lângă Odessa, este și mai **enigmatic modul în care el a semnat statele de plată**, precum și data la care le-a semnat.

Nu am reușit, până la momentul publicării acestui volum cu ocazia împlinirii a 164 de ani de la înființarea statisticii oficiale a României, să identificăm alte aspecte legate de cariera de profesor de statistică a lui Mihai Eminescu la Școala Comercială din Iași. Nu știm câte ore predă pe săptămână, nici câte zile a predat, de la începutul anului școlar și până la momentul în care și-a rupt piciorul. Nu avem informații nici cum a fost primit de elevi, posibil ca mulți dintre ei să fi auzit și să fi cunoscut importanța celui care le era profesor.

Rămâne de cercetat dacă vom descoperi noi informații și documente legate de perioada octombrie 1884 – septembrie 1885 în care Eminescu a figurat ca profesor de geografie și statistică.